

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra francouzského jazyka a literatury

Bakalářská práce

Diastratické dialekty jako zrcadla některých sociálních skupin

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra francouzského jazyka a literatury

Bakalářská práce

Diastratické dialekty jako zrcadla některých sociálních skupin

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jiří Jančík

Předpokládaný rozsah bakalářské práce: 41 normostran

Datum zadání práce: 2012/2013

Předběžný termín odevzdání bakalářské práce: 2014

V Praze dne:

.....
vedoucí katedry

Poděkování:

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování Mgr. Jiřímu Jančíkovi za jeho cenné rady a trpělivost při vedení mé bakalářské práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Diastratické dialekty jako zrcadla některých sociálních skupin“ vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne

Petra Zemenová

Abstrakt česky:

NÁZEV: Diastratické dialekty jako zrcadlo určitých sociálních skupin

AUTOR: Petra Zemenová

KATEDRA: Francouzského jazyka a literatury

VEDOUcí PRÁCE: Mgr. Jiří Jančík

ABSTRAKT:

V této práci se budeme zabývat jednou konkrétní kapitolou dialektologie a stylistiky francouzského jazyka. Konkrétně se jedná o problematiku argotů. Těch opravdu velkých prameny uvádějí asi pět: *largonji*, *louchébé*, *cadogan*, *verlan* a *javanais*. Detailněji budeme rozebírat dva z nich, a to *verlan* a *louchébé*. V následujícím textu budeme zkoumat nejen jazykové dopady, jež má užívání těchto dvou argotů, v rámci konkrétních řečových aktů, nýbrž i celý jazykový aparát. Navíc vyhodnotíme jeho pozici v rámci ostatních argotů a jejich pole působnosti, přesněji jaký prostor zaujímají v médiích, v novinách, v písních a v literatuře – tj. zkoumáme dynamiku tohoto útvaru národního jazyka jako takového. V teoretické části se budeme věnovat útvarům národního jazyka, vývoji a historii argotu, detailněji popíšeme tři argoty *langorji*, *javanais*, *cadogan*, podíváme se na jejich lexikální tvorbu, historii a současnou rozšířenost. Dále přiblížíme lingvistické disciplíny, které se zabývají jazykem a také ty, které studují dialekty a argot. Nakonec se v teoretické části budeme soustředit na konkrétní dva argoty – *louchébé* a *verlan* – na jejich vývoj a současný status. Praktická část bude zjišťovat a ověřovat rozšířenost *louchébé* a *verlan*. K tomuto účelu budeme používat různé druhy zdrojů: noviny, písně, literaturu a celonárodní slovníky. Naším úkolem bude nalézt nových status těchto dvou argotů.

KLÍČOVÁ SLOVA: argot, dialekt, louchébé, slang, sociální skupina, verlan, žargon

Abstrakt anglicky:

TITLE: Diastratic dialects as a mirror of certain social groups

AUTHOR: Petra Zemenová

DEPARTMENT: French Language and Literature

SUPERVISOR: Mgr. Jiří Jančík

ABSTRACT:

In this bachelor thesis, we concentrate on one particular chapter of dialectology and stylistics of French language. More specifically we deal with problematics of french argots. According to sources, there are five quite huge ones: *langorji*, *louchébé*, *cadogan*, *verlan* a *javanais*, from which we chose to study *verlan* and *louchébé* in detail. In following text we will approach not only consequences that brings usage of these argots in concrete communication acts but also whole language apparatus (functional language). We will also discuss their position within other argotic languages, their usage field, namely how largely they occur in media, newspapers, songs and literature. It means that we examine dynamics of these forms of national language as such. In theoretical part we concentrate on structure of national language, history, development of argots and description of three particular argots - *langorji*, *javanais*, *cadogan*. We will observe their lexical formation, history and current usage. Then we will describe linguistic disciplines that study language and also these that examine dialects and argots. Finally, we will discuss two concrete argots in detail - *louchébé* a *verlan* – their progress and current status. So practical part will study and verify current usage of these particular argots. Therefore, we will use several different sources such as national newspapers, songs, literature and national dictionaries. Our main goal is to find new status of these two argots.

KEYWORDS: argot, dialect, louchébé, slang, social group, verlan, jargon

Obsah:

Úvod a cíl.....	1
I. TEORETICKÝ APARÁT	2
1. Útvary národního jazyka	2
1.1. Útvary národního jazyka	2
1.1.1. Standartní neboli spisovná francouzština (le français standard)	3
1.1.2. Literární jazyk (le français soutenu ou littéraire)	3
1.1.3. Obecná francouzština (le français courant)	4
1.1.4. Hovorová francouzština (le français familier).....	4
1.1.5. Lidová francouzština (le français populaire, argotique et vulgaire).....	4
2. Argot a jeho formy	5
2.1. Vývoj argotu	5
2.2. Co je argot?	5
2.5. Formy argotu/slangu	9
2.5.1. Largonji	10
2.5.2. Javanais	10
2.5.3. Cadogan	11
3. Lingvistické disciplíny	12
3.1. Lexikologie	12
3.2. Pragmatika	12
3.3. Textová lingvistika.....	13
3.4. Dialektologie	14
3.5. Kryptografie	14
3.6. Argotologie	15
4. Soubor pojmů.....	15
4.1. Sociální skupina	15

4.2. Žargon	15
4.3. Slang.....	16
5. Popis vybraných argotů.....	17
5.1. Verlan.....	17
5.2. Louchébem.....	17
II. PRAKTICKÁ ČÁST	19
5. Úvod praktická část.....	19
5.1. Stanovené části analýzy rozšířenosti.....	22
5.2. Jak mluvit po řeznicku (louchébem)	23
5.3. Jak používat verlan.....	23
6. Analýza živoucnosti	24
6.1. Analýza rozšířenosti louchébem	24
6.1.1. Analýza novin	24
6.1.2. Analýza písní.....	28
6.1.3. Argotická literatura	30
6.1.4. Analýza celonárodních slovníků	32
6.2. Analýza rozšířenosti verlanu.....	33
6.2.1. Analýza novin	33
6.2.3. Analýza písní ve verlan.....	37
6.2.4. Analýza literatury.....	38
6.2.5. Analýza celonárodních slovníků	39
7. Závěr	40
8. Resumé.....	42
9. Zdroje.....	43
10. Přílohy.....	47
10.1. Text písně Sale Argot od skupiny Imperial Asiatic Men	47

10.2. Text písně L'amour En Verlan.....	48
10.3. Prohlášení žadatele o nahlédnutí do listinné podoby závěrečné práce před její obhajobou	49
10.4. Prohlášení žadatele o nahlédnutí do listinné podoby závěrečné práce.....	49

Úvod a cíl

Ve své práci bychom se chtěli věnovat jedné konkrétní kapitole dialektologie a stylistiky francouzského jazyka, která vznikla nejprve v souvislosti s jistými jevy sociálními, sociolingvistickými a pragmatickými. Konkrétně se jedná o problematiku francouzských argotů. Těch opravdu velkých prameny uvádějí asi pět: *largonji*, *louchébeam*, *cadogan*, *verlan*, *javanais*. Tyto argoty jsou definovány na principu diastratickém a lexikálně vytvořené na základě nejrůznějších principů, jak si ukážeme v teoretické a praktické. Užejí bychom se věnovali dvěma konkrétním útvarům – *louchébeam* a *verlan*. Tyto dva jsme si zvolili proto, že jsou ještě užívány a také proto, že v nich nacházíme určité rozdíly, které jsou pro naši práci klíčové. *Louchébeam* můžeme definovat jako pracovní argot, na rozdíl od *verlanu*, který je používán v každodenních situacích. *Verlan* je ještě navíc v dnešní době značně oblíbený. Na základě svého dlouhodobého zájmu o novější a nejnovější vývojové trendy ve francouzském mluveném a psaném jazyce, jejich přibližování se a prolínání, jsme na problematiku konfrontace standardu se substandardem a jejich přechodovými útvary naráželi systematicky a opakovaně, což nám postupem času vniklo celou řadu otázek o statusu, který mají a který si nadále potvrzují nebo dovytvářejí uživatelé těchto dvou útvarů v rámci souhrnu rodilých mluvčích.

V následujícím textu budeme zkoumat nejen jazykové dopady, jež má užívání dvou konkrétních argotů – *louchébeam* a *verlan* – v rámci konkrétních řečových aktů, nýbrž i celý jazykový aparát, který mluvčí takovýmito užitím mobilizují. Rovněž vyhodnotíme pozici, jakou tyto dva útvary v rámci souhrnu všech argotů daného jazyka zaujímají a pole působnosti, které jim jsou v jejich rámci vyhrazeny, konkrétně jaký prostor zaujímají v médiích, novinách, písních a literatuře – tj. zkoumáme dynamiku tohoto útvaru národního jazyka jako takového, jeho expandování do médií, do různých společenských vrstev, do jiného času a do jiných prostorů – a tím tedy jestli jejich původní definice jsou stále dostačující. Budeme tedy vyžadovat přehodnocení původních definičních kritérií. Jelikož se jedná o problematiku zakotvenou v celé řadě širších kontextů jednotlivých plánů popisu jazyka, je třeba cíle našeho konkrétního výzkumu v rámci bakalářské práce užejí vymezit.

V teoretické části, která je podrozdělena do pěti kapitol, se budeme věnovat za prvé útvarům národního jazyka, abychom byli schopni porovnat rozdíly mezi

francouzštinou standartní, literární, obecnou, hovorovou a lidovou. V druhé kapitole budeme užěji zkoumat vývoj slova argot, jeho historii a detailněji popíšeme tři argoty – *largonji*, *javanais* a *cadogan* – hrající důležitou roli ve francouzské historii argotu. Podíváme se na jejich lexikální tvorbu, historii a současnou rozšířenost. V třetí části přiblížíme jednak ty lingvistické disciplíny, které se zabývají jazykem – lexikologie a pragmatika - a ty, které studují dialekty a argot – dialektologie, argotologie a kryptografie. Ve čtvrté části připojíme definice několika pojmů, které je nutno zmínit, protože jsou pro kompletní zakotvení této bakalářské práce klíčové. V páté kapitole se budeme již soustředit na konkrétní dva argoty: *louchébem* a *verlan*. Především se zaměříme na jejich vývoj a současný status.

Praktická část se budeme zjišťovat a ověřovat rozšířenost *louchébem* a *verlan*. K tomuto účelu budeme analyzovat různé druhy zdrojů: noviny, písně, literaturu a celonárodní slovníky. Budeme se také snažit nalézt nový status obou původně argotů, skrze změny jejich statusů, a pokud to bude zapotřebí vytvořit jim status nový.

I. TEORETICKÝ APARÁT

1. Útvary národního jazyka

1.1. Útvary národního jazyka

Ve francouzštině se můžeme setkat s pěti úrovněmi jazyka, francouzštinou standartní, literární, obecnou, hovorovou a lidovou. Tyto útvary se rozlišují na základě kvality vyjadřování, bohatosti slovní zásoby a složitosti syntaxe. Jazykový útvar většinou volíme podle situace, v níž ho chceme používat, tak například na univerzitě budeme používat standartní francouzštinu, ale naopak doma v rodině se budeme komunikovat francouzštinou hovorovou. Funkční rozlišení jazyka je nejvýraznější v oblasti lexikální a syntaktické, v menší míře se vyskytuje v oblasti morfologické a fonetické (Kuldanová 2003). Sociální rozdíly v jazyce jsou často spojeny s termínem *sociolekty*. Abychom tomuto termínu dobře porozuměli, odkážeme se na definici z anglické učebnice *French: A Linguistic Introduction* (Fagyal 2006), která zní takto: *these are language varieties spoken or/and written by a certain social stratum: social group,*

social class, or a subculture (Fagyal 2006: 13)¹. Termín sociolekt také úzce souvisí s termíny dialekt, argot, slang a žargon. V naší práci se budeme těmito útvary úzce zabývat, protože je potřeba si uvědomit, že jejich definice nejsou úplně odděleny. Útvary národního jazyka seřadíme podle kritéria spisovnosti, s tím, že literární francouzštinu umístíme až za standartní francouzštinu, i když je v určitých ohledech literární francouzština vytříbenější (např. slovní zásoba).

1.1.1. Standartní neboli spisovná francouzština (le français standard)

Standartní francouzština je jazykem, který je naprosto oproštěn od jakýchkoliv regionalismů a akcentů. Její syntax, morfologie a ortograf nalezneme ve slovnících, podle kterých se vyučuje a určuje spávné užívání francouzštiny. Díla pojednávající o její gramatice jako *Becherelle* a *Le Bon Usage* nám zprostředkovávají její gramatická pravidla. Standartní francouzštinu vytváří a má na starosti především Francouzská akademie. Můžeme určitým způsobem říci, že je to jakýsi dokonalý prototyp francouzštiny, která by se mělo mluvit a psát (français standard et francophonie 2014).

1.1.2. Literární jazyk (le français soutenu ou littéraire)

Literární jazyk můžeme považovat za naprostý vrchol a vytříbenost spisovného jazyka. Tento styl se vyznačuje velmi pestrou slovní zásobou, velmi složitou stavbou vět, užíváním slovesných tvarů a způsobů, které se v ostatních stylech tolik nevyskytují (například le passé simple) a využívá literární figury. Literární jazyk se velmi zřídka užívá v mluvené formě, za to se velmi často používá v románové tvorbě (*Aide aux devoirs gratuits* 2013). Abychom lépe popsali tento pojem, použijeme nyní definici pojmu literární francouzštiny dvacátého století podle Clauda Désirata: *écrits par les écrivains du XXe siècle dans certaines situations particulières de communication et qui fonctionne comme une norme pour certaines institutions et certaines personnes occupant dans la société française une situation déterminée* (Désirat 1976: 67). Tento jazyk se tedy užívá spíše spisovateli a hraje ve společnosti důležitou roli, tím, že určuje určitou úroveň vzdělanosti.

---

¹ Sociolekty jsou varianty psaného nebo/a mluveného jazyka, které používají různé vrstvy společnosti: sociální skupiny, společenské třídy a subkultury. (přeložila autorka práce)

1.1.3. Obecná francouzština (le français courant)

Obecná francouzština se používá, jak v mluvené, tak v psané formě. Pravidla gramatiky zde musí být naprosto dodržována a je nutné používat spisovné výrazy. Můžeme se v ní setkat s jednoduchými i složenými větami. Tento styl se používá v oficiálních situacích, v novinách a v médiích (Aide aux devoirs gratuits 2013). Dalo by se říci, že je to forma, která se nejvíce podobá standartní francouzštině, i když se můžeme setkat s jejími různými verzemi podle místa výskytu (například Kanada a Francie). Z hlediska lexikálního tato forma používá slovní zásobu kodifikovanou v celonárodním slovníku a z hlediska fonetiky se řídí kodifikovanou výslovností.

1.1.4. Hovorová francouzština (le français familier)

Hovorová francouzština se ve většině případů užívá pouze v mluvené formě. Tento styl dodržuje základní gramatiku, většinu časů a je možné se částečně odchýlit a zjednodušovat vyjadřování. Hovorová francouzština není vždy bezchybná, ale za určitých podmínek ji lze používat. Tento jazykový útvar je v souladu s *français courant* (obecná francouzština), ale můžeme v ní nalézt více volnosti v užívání gramatiky, syntaxe a lexika. Tento styl je používán lidmi, kteří si jsou blízcí nebo pocházejí ze stejné společenské skupiny (rodina, přátelé, spolužáci a kolegové v práci) (Aide aux devoirs gratuits 2013). Suzanna Fagyal definuje pojem hovorové francouzštiny následovně: *the informal way of speaking of educated people* (Fagyal 2006: 14)².

1.1.5. Lidová francouzština (le français populaire, argotique et vulgaire)

Jazykové projevy v lidovém jazyce mají většinou funkci komunikativní, jsou součástí každodenní komunikace. Lidový jazyk se většinou omezuje pouze na soukromé a ústní projevy. Tento jazyk nedodržuje gramatická pravidla a zahrnuje výrazy všeho druhu: anglicismy, pejorativní výrazy, vulgární výrazy, špatně časovaná slovesa, špatný rod a číslo podstatných jmen atd. Výrazy a slova užívaná v tomto jazykovém stylu se mohou lišit a jsou spojována s určitými sociálními skupinami (dospívajícími, studenty atd.) nebo s prostředím sociálně slabým (Kuldanová 2003). Pro přesné definování pojmu lidová francouzština a jejího rozlišení od argotu použijeme definici ze slovníku argotové a lidové francouzštiny: *C'est langue parlée de tous les Français. L'argot avec*

---

² Neformální řeč vzdělaných lidí (přeložila autorka práce)

lequel on confound souvent ce langage populaire, est au contraire un idiom artificiel don't les mots sont faits pour n'être pas compris par les non-initiés (Dictionnaire du français argotique et populaire 1977: 5.). Musíme zde ale podotknout, že lidový jazyk, argot a vulgární jazyk jsou považovány za jazyky nespisovné, které můžeme dělit na dvě skupiny. První skupinou jsou nespisovné jazyky rozdělené na základě územní rozrůzněnosti neboli teritoriální diferenciace, sem patří nářečí neboli dialekty (vysvětlení pojmu dialekt je možné nalézt v kapitole 3). Druhou skupinou jsou nespisovné jazyky rozdělené podle sociální diferenciace, sem můžeme zařadit profesní mluvu neboli žargon, slang a argot. V následující kapitole se budeme zabývat právě druhou skupinou, konkrétně argotem (Kuldanová 2003).

2. Argot a jeho formy

2.1. Vývoj argotu

Zde se budeme soustředit na to, abychom zaznamenali vývoj argotu, který budeme moci použít k pozdější analýze námi zvolených argotů: *louchébem* a *verlan*. *Louchébem* můžeme považovat za profesní argot, který se vyskytuje až do dnešních let. Podle definice žargonu (viz níže) bychom ho mohli zařadit také pod tento termín. Naopak *verlan* začínal jako jazyk podsvětí a postupně se rozšiřuje mezi mládež a do předměstí. V tomto smyslu je tedy nasnadě, si neprve ukázat, jak je slovo argot definováno a jak se význam tohoto termínu vyvíjel.

Existuje velké množství činitelů neboli faktorů, které ovlivňují vývoj jazyka. Základy změn, které jsou patrné v dnešním francouzském jazyce mají své kořeny v kulturním a lexikálním míšení jazyka ve francouzských předměstích, které byly především ovlivněny technologickou revolucí, rozšířením internetu a samozřejmě globalizací. Tyto vývojové změny podnítily potřebu jazyka, která souvisela s vytvářením nových lexémů, které sloužily k označování nových vynálezů a technických vymožeností, přičemž stále docházelo k tomu, že již existující výrazy se musely přizpůsobovat novým tendencím a situacím (Napieralsky 2014: 1).

2.2. Co je argot?

Položme si otázku, co to vlastně argot je? Začneme nejprve etymologicky: *Le mot argot pourrait provenir de la ville d'Argos en Grèce, sous prétexte que l'argot renferme un certain nombre de mots grecs* (Merle 1997: 9). V dnešní době existuje

velké množství definic argotu a každá doba má své argoty. Merle vyjadřuje tuto myšlenku: *Il y a presque autant de définitions de l'argot qu'il y argotiers (ceux qui l'utilisent) et d'argotologues (ceux qui l'étudient). En gros pourtant, chaque époque a la sienne, en fonction de la société qu'elle engender, mais aussi de ses fantasmes*" (Merle 1997: 4). Představíme zde alespoň několik definic argotu. Podle francouzského slovníku Larousse je argot: *ensemble des mots particuliers qu'adopte un groupe social vivant replié sur lui-même et qui veut se distinguer et se protéger du reste de la société (certains corps de métiers, grandes écoles, prisons, monde de la pègre, etc)*(Larousse 2013). Francouzský lexikograf Pierre Richelet (1631-1698), který se jako jeden z prvních pokusil argot definovat, ho popisuje následovně: *le langage des gueux et des coupeurs de bourse, qui s'expliquent d'une manière qui n'est intelligible qu'à ceux de leur cabale* (Merle 1997: 4). Zde si můžeme všimnout rozdílnosti uchopení slova argot v různých obdobích. V případě Pierra Richeleta se setkáváme s definicí argotu, která spojuje užívání argotu s nízkými vrstvami společnosti, zloději a zločinci. V novější verzi definice se již užívání argotu rozšiřuje do oblasti řemesla, školy atd. Podle učebnic českého jazyka (například *Český jazyk v kostce pro střední školy*) slovem argot označujeme zvláštní vrstvu slov v mluvě společenské spodiny. Argot v minulosti používali zloději, kasaři, překupníci a podobné kriminální živly. Argotická slova byla srozumitelná pouze mezi příslušníky deklasovaných skupin. Byla zároveň známkou zařazení do této skupiny a odlišovala ji od jiných sociálních skupin. Důvodem tvoření zvláštních pojmenování byla snaha o utajení. Zde pouze zběžně popíšeme, kdo tento jazyk používal. Toto téma ale více rozvineme v následujících kapitolách. Zloději, kasaři apod. používali slov, kterým nezasvěcenec nerozuměl, aby utajili své sdělení a zabránili prozrazení. Této vrstvě zvláštních slov se někdy říká zlodějská hantýrka (Hauser 1980: 28). Zde si všímáme velké podobnosti českého definování slova argot a francouzské definice argotu podle Pierra Richeleta.

2.3. Začátky argotu a jeho funkce

Ve Francii se počátky argotu pojí se světem podsvětí, které používalo kódovaný neboli zašifrovaný jazyk, aby mohl volně komunikovat, bez toho aniž by mu někdo rozuměl, především policie. Ve francouzské historii argotu je známo množství různých kódů a mluvčích, například *louchébe* (jazyk pařížských řezníků) nebo *largonji* (jazyk podsvětí). Hlavní funkcí argotu je tedy kódování zprávy, tak aby jí všichni neporozuměli. V dnešní době se argot stále vyskytuje mezi zločinci, ale také existuje mezi mluvčími lidového jazyka (mládeží, znevýhodněnými společenskými skupinami a uživateli jazyka obecně). Ve Francii se Francouzská akademie všemožně snaží bránit svůj jazyk “le français standard” proti zahraničním vlivům a také chce udržet francouzštinu na určité úrovni, proto se často brání přijímání nových slov z mluvy společensky slabších skupin neboli mluvy argotické.

Argot má tedy jednak funkci kódovací (utajovací) a ztotožňovací (vždy dochází k rozporům mezi *námi* a *nimi*). Jelikož argot pochází z nižších vrstev společnosti, můžeme zde nalézt několik obecných znaků, které se velmi často vykytují, týkají se především slovní zásoby, která je obvykle dosti početná. V lexikálním poli argotu se objevují především výrazy z oblasti peněz, drog, žen (argot je jazyk, který používají především muži, ale nemůžeme říct, že by ženy argotem nemohly nemluvit nebo mu rozumět), práce, policie (argot je původem jazyk vyhraňující se mimo oblast zákona) a mnoho dalších. Merle přiřazuje argotu podobné funkce: *Parler d'argot, c'est d'abord parler en marge. S'exprimer de manile codée. Par nécessité, lorsque pour une raison quelconque on ne veut pas que les non-initiés comprennent ce que l'on raconte, ou bien par jeu. Ce sont les deux fonction de base de tous les argots: cryptique et ludique* (Merle 2007: 3). Oba autoři, Merle i Napieralski, se shodují, že hlavní funkcí argotu je kódování (zašifrování) určité informace. Nicméně Merle přidává ještě druhou funkci. Tento autor zmiňuje jakousi spolčenost skupiny, čímž má na mysli profesní žargon, tato funkce úzce souvisí s funkcí identifikace. Abychom také hlouběji pronikli do minulosti argotu, budeme se v následující kapitole soustředit na jeho historii.

2.4. Historie a vývoj argotu

Argot zaznamenal ve svém vývoji pět velkých okamžiků: své začátky v podsvětí, své objevení v patnáctém století s procesem mušličkou bandy, období velké obliby ve století devatenáctém, lexikální obohacení a míšení v době mezi dvěma světovými válkami a období rozkvětu a poklesu ve století dvacátém.

Počátky argotu jsou spojené s tzv. *les cours des Miracles* (uličky zázraků), nepřístupnými doupaty zlodějské bandy. Tato záludná bludiště, která odporně zapáchala, jsou bezostyšně nazývána *les cours des Miracles*. Zeptáme-li se, proč zrovna tento název a jaký je jeho význam? Pierre Merle ho vyvětluje takto: *car, lorsque voleurs et truards (qu'on nomme sabouleurs, drilles et autres narquis) y regagnent leur logis après une bonne journée de vol ou de rapine, ils «oublient» les diverses infirmités et affections qui leur ont permis d'apitoyer le passant ou d'attirer dans un coin sombre pour le soulager de sa bourse. Entendez que, une fois rentré dans son cloaque, le faux bossu se redresse, le faux aveugle voit, le faux cul-de jatte galope comme un lapin et comme...miracle*(Merle 1997: 6). Tato zlodějská doupata byla více či méně organizovaná, vládl zde určitý vůdce, který měl své podřízené. V tomto prostředí se tedy objevuje první argot, kterému ti nezasvěcení vůbec nerozumí, je tedy možné dosvědčit, že argot již mezi bandity a zloději existoval ve 12. století.

Další vývojovou fází argotu souvisí s objevením argotu v 15. století v rámci tzv. *procès des Coquillards* (proces s mušličkovou bandou). V této době se objevil nový fenomén, jehož příčinou byla Stoletá válka (1337-1453). Následkem této zdlouhavé války, která způsobila naprostý rozklad země, docházelo k vzniku velkých organizovaných band. Právě v této době se objevila nejslavnější banda tzv. *la bande des Coquillard* (mušličková banda), která byla takto nazývána, protože členové nosily mušli na límci (*coquille ou colet*). Dokonce existují dohady, že básník François Villon byl v úzkém kontaktu s touto bandou, o čemž svědčí jeho dílo *Ballade en jargon*, v němž se vyskytují slova *vendangeur* (sběrač měšců) nebo *beffleur* (komplic), která pocházejí ze slovníků této skupiny (Merle 1997).

Devatenácté století je charakteristické velkou oblibou argotu, která souvisí s literaturou romantismu, jež zobrazovala život cikánů a lidí na okraji společnosti. Ve francouzské literatuře se objevuje jakýsi nový exotiscismus. V tomto období dochází k velkému přílivu obyvatel do Paříže, která prochází změnami. Jednou z příčin růstu

chudoby a rozrůstní zlodějských skupin, bylo bourání velkého množství doupat a labyrintů. Dochází k obohacování jazyka zlodějů o nová slova (Merle 1997).

Dalším důležitým mezníkem ve vývoji argotu je období mezi dvěma světovými válkami, ve kterých docházelo k setkáním různých vojáků poházejících z odlišných oblastí, společenských vrstev a mluvících dialektů. V šedesátých letech dvacátého století došlo opět k transformaci Paříže, ve které došlo, stejně jako v devatenáctém století k změně života francouzského podsvětí. Postranní čtvrti v Paříži byly strženy a přestavěny. Merle tvrdí, že se obecně svět zločinu změnil a přidává: *D'abord parce que les caïds se sont entretués, entraînant avec eux la disparition de leur langage et de leurs expressions propres. Et ensuite, tous les spécialistes en conviennent, l'arrivé du trafic de drogue à grande échelle a redistribué les cartes: il est plus juteux e ten principe moins dangereux de faire du trafic de drogue que se spécialiser dans le hold-ip* (Merle 1997: 15). Mnoho lidí neví, že slovo *milieu* se objevilo poprvé v roce 1920 (Merle 1997).

Rok 1968 je rokem, kdy mnoho lidí a především mládeže nabývá pocitu, že může změnit svět pomocí slov a odlišné mluvy. V této době tedy dochází k pojetí jazyka jako osvobozujícího elementu, tudíž se objevilo mnoho nových slov. Tento trend je také patrný na počátku devadesátých let, kdy došlo ke vzniku různých svobodných rádií. Tehdy také docházelo k procesu, kdy se do obecné francouzštiny přijímala argotická slova ze slovníku drog: *planer, flasher, trip, etc* (Merle 1997 : 17).

V devadesátých letech to byla především předměstí, která vytvářejí moderní argot. Zde se střetávají skupiny imigrantů a rocková skupina mládeže, tito aktéři vytvářejí nejen nový jazyk, ale i novou formu vyjadřování. Dochází k vytváření *verlanu*, který je velmi oblíbený ve městech a předměstích. Dnes se k těmto subkulturám přidávají i další hudební žánry jako hip-hop a rap. V naší práci se budeme snažit odhalit, nakolik je *verlan* v dnešní době aktuální (Merle 1997 : 20).

2.5. Formy argotu/slangu

Jak jsme již zmínili v úvodu, budeme se detailněji zabývat dvěma konkrétními argoty - *louchébem* a *verlan*. V této kapitole se ale zaměříme na tři argoty, s jejichž názvy bychom se mohli setkat. Budeme se snažit popsat jejich historický obraz, schémata tvoření a rozšířenost. Především si musíme všimnout jazyka *largonji*, který je považován za předchůdce jazyka *louchébem*, *argot řezníků* si totiž osvojuje jeho způsob lexikálního tvoření. Každý jazyk nebo jeho varianta se musí lingvisticky popsat – je

dána a definována nejprve jazykovým společenství svých uživatelů, geografickým a sociálním vymezením a má také svou jazykovou strukturu, která odráží jeho jméno jako v příkladě *louchébeam* (boucher).

2.5.1. Largonji

Vždy tomu bývá tak, že k praktickému užívání určitého kódu nebo argotu dochází dříve, než vytvoření jeho názvu. Proto, když je tento název oficiálně datován v roce 1881, můžeme říci, že k jeho používání a rozšíření došlo tak od roku 1800 do roku 1810 (Merle 2007). Zpočátku dochází pouze k nahrazování první souhlásky ve slově písmenem L, například slovo *margue* se změní na *largue*. Nejprve je používání *largonji* omezeno na svět darebáků (*voyou*) a postupně se značně rozšiřoval mezi lidi v letech 1820 a 1880 (Merle 2007).

Jak se tedy tvoří slova v *largonji*? Ve slově, které začíná na souhlásku například slovo “*douce*”, nahradíme první souhlásku písmenem L, poté znovu připojíme odstraněné písmeno nakonec slova, kde se bude vyslovovat, takže nám vznikne slovo *loucedé*. Stejný postup můžeme pozorovat u slova *beau*, ze kterého vytvoříme slovo *laubé*, vyskytující se ve výrazu *ben mon vieux, il est pas laubé*. Velmi používané bylo argotická varianta slova *cher* je *lerche*, která se používala například takto *il n'y en pas lerche*. Můžeme se samozřejmě setkat se slovy, která začínají na samohlásku, v těchto případech dochází k nahrazení druhého písmena ve slově písmenem L, například slovo *abattu* bude změněno na slovo *alatubé* (Merle 1997).

Používání tohoto argotu je velmi složité a komplikované, ačkoli může být zábavné. Tato složitost je pravděpodobně jedním z důvodů jeho naprostého vymizení. Zachovalo se pouze několik slov *lerche* (*cher*), *louf* (*fou*), *à loilpé* (*à poil*), *lieuve* (*vieux*). Dalším důvodem může být nahrazení *largonji* novým a mezi mládeží velmi oblíbeným argotem nazývaným *verlan*.

2.5.2. Javanais

Nejprve je nutné podotknout, že zde neexistuje žádná spojitost mezi kódovaným jazykem *javanais* a jazykem, kterým se hovoří v *Jakartě* v *Indonésii*. Tento kódovaný jazyk spíše pochází z osobního zájmena *je*, které se kódovalo na *jave* a ze kterého nakonec slovními hrami vzniklo *java* (Merle 1997).

Javanais je jako název doloženo poprvé v roce 1857, což znamená, že se tímto argotem, již nějakou dobu muselo v ulicích hovořit. Merle popisuje tento argot takto: *Bien que de structure éminemment puerile, voire enfantine, il aurait été d'abord pratiqué par les voyous et les prostituées* (Merle 1997: 43). Historicky si tento argot prošel střídáním období úpadku a rozkvětu. Na konci devatenáctého století došlo k jeho utlumení, nicméně se znovu zrodil, když ho v roce 1936 Édouard Bourdet použil ve svém díle *Fric-Frac* a jeho popularita ještě vzrostla po natočení stejnojmenného filmu. V padesátých letech opět uhasínal, aby se na začátku šedesátých let stal jazykem, ve kterém si děti hrají o přestávkách. Ačkoli na konci dvacátého století již nemůžeme *javanais* zaslechnout během školních přestávek, v ulicích a ve městech, některá slova se v běžném jazyce zachovala: *pavute* (pute) a *cavu* (cul) (Merle 1997).

Jak probíhá lexikální tvoření *javanais*? Po každé souhlásce ve slově připojíme slabiku AV nebo jí připojíme po skupinách souhlásek jako ch nebo tr atd. Jestliže slovo začíná na samohlásku, připojíme před ní opět slabiku AV. Po poslední souhlásce ve slově se slabika AV nikdy nepřidává. Némé E nevystupuje jako samohláska, takže se před něj slabika AV také nepřidává. Pro lepší pochopení tohoto schématu zmíníme několik příkladů: *bavonjavour* (bonjour), *travain* (train), *maventaveur* (menteur) atd. (Les autres argots á clef 2014).

2.5.3. Cadogan

Podle lexikologa J. Lermina se *cadogan* objevil v roce 1896. Tento argot bohužel vzbuzoval pouze druhotný zájem, možná proto, že je tento argot dosti neohrabaný (Merle 1997).

Tento jazyk se tvoří tak, že připojíme DG po každé samohlásce a následně tuto samohlásku zdvojíme například *cadgadodgogandgan* (cadogan) (Les autres argots á clef 2014).

Kvůli své komplikovanosti a těžkopádnosti byl po krátké době tento jazyk úplně zapomenut.

3. Lingvistické disciplíny

3.1. Lexikologie

Lexikologie je významnou lingvistickou disciplínou. Název této disciplíny vznikl spojením řeckých slov *lexikos*=slovo, a *logos*=nauka (Novodomská 2011: 6). V českých učebnicích se setkáváme s definicí lexikologii jako nauky o slovní zásobě, přičemž ji lze zkoumat jako celek, stejně jako její jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi (Sochrová 1996: 24). Pro srovnání českého a francouzského pojetí lexikologie, je třeba zmínit alespoň jednu z francouzských definic lexikologie, přičemž zvolíme definici, která se nachází v knize *Introduction à la lexicologie* od francouzské autorky Alise Lehmannové, která popisuje tento termín takto: *la lexicologie a pour tâche d'inventorier les unités qui constituent le lexique, et de décrire les relations entre ces unités* (Lehmann 2007:avant-propos). Podle též autorky lexikum (slovní zásobu) nemůžeme považovat pouze za jednoduchý seznam slov, jež není možné řadit jinak než podle abecedy, lexikum se řadí na základě dvou kritérií a těmi jsou význam a forma. Z tohoto důvodu je zde vysvětlíme pojmy lexikální sémantika a lexikální morfologie. Lexikální sémantika se zabývá sémantickým uspořádáním lexika, přičemž analyzuje význam slov a významové vztahy, které mezi nimi existují. Lexikální morfologie studuje slovní zásobu a její jednotky. Analyzuje skladbu (stavbu) slov a vztahy mezi jejich formou a významem (Lehmann: 2007). Stejně tak se někteří čeští autoři shodují, že má lexikologie své vlastní disciplíny. Autoři se však různí v tom, které disciplíny zařadit pod lexikologii a které naopak postavit mimo ni jako zcela autonomní disciplíny (Novodomská 2011: 6).

3.2. Pragmatika

Stejně jako v ostatních vědních disciplínách, tak v oblasti definování pojmu pragmatika se můžeme setkat s velkým množstvím pojetí a přístupů. Nicméně ve většině definic pragmatiky se objevují tato klíčová slova: užívání jazyka, fungování jazyka ve společnosti, kulturní a sociální kontext. V klasické Morrisově definici je pragmatika tím odvětvím sémiotiky (nauka o znacích), která zkoumá vztah znaků k jejich uživatelům. Morris rozděluje sémiotiku na syntax, sémantiku a pragmatiku. Podle Morrisovy definice, která popisuje jazykovou pragmatiku jako vědní disciplínu, která se má zabývat jakoukoli lidskou činností spojenou s používáním jazyka, by

pragmatika, s jistou nadsázkou, zahrnovala všechny humanitní obory. Dnes se však vyskytuje velké množství disciplín, které se zabývají různými aspekty lidské činnosti (Hirschova 2013). Podle Hirschové *je nutné v lingvistické pragmatice vymezit její vztah ke gramatice a sémantice přirozeného jazyka, s ohledem na funkce jazyka. Dalšími klíčovými pojmy jsou kontext a komunikační situace, jejíž chápání se rovněž často rozchází* (Hirschová 2013: 13). Nejdůležitějšími složkami komunikace jsou mluvčí, adresát, komunikační záměr, psychické faktory spojené s osobami mluvčího a adresáta, výpověď a její kontext. Podle francouzského výkladového slovníku Larousse je pragmatika *approche linguistique qui se propose d'intégrer à l'étude du langage la rôle des utilisateurs de celui-ci, ainsi que les situations dans lesquelles il est utilisé. La pragmatique étudie les présuppositions, les sous-entendus, les implications, les conventions du discours etc.* (Larousse 2013).

3.3. Textová lingvistika

Text a jeho struktura jsou především od 70. let předmětem zájmu lingvistické disciplíny označované jako textová lingvistika. Textová lingvistika se dále rozděluje na textovou sémantiku, jež se zabývá významem textu a jeho utvářením, textovou pragmatiku zkoumající funkce textů v mimojazykovém kontextu, textovou syntax, která se zabývá, jak je význam textu ztvárněn a textovou fonetiku, studující fonetické charakteristiky textu. Tematicky se textová lingvistika zčásti prolíná s psycholingvistikou, neboť obě disciplíny se soustředí na otázky související s prostředky koherence a koheze textu, a také s produkcí a interpretací textů a rovněž činiteli, které na tyto procesy působí (Marešová 2001: 1). Zatímco gramatika a její disciplíny jako je syntax či morfologie se zaměřují na větu a jevy s ní souvisejícími, komunikace mezi lidmi neprobíhá ve větách, ale v celých textech a sekvencích, jimiž se zabývá právě textová lingvistika. Tato lingvistická disciplína se tedy nevěnuje gramatice vět, ale vztahům a jevům, které jsou realizovány v celých textech, což znamená, že představuje dané principy, kterými se tvoří text (Veselková 2008).

3.4. Dialektologie

Slovo dialektologie pochází z řeckého *dialektos*, což lze jednoduše přeložit jako „mluvit“ (Klimeš 1988: 119). Dialektologie je jedním z podoborů sociolingvistiky a zaměřuje se na studii jednotlivých dialektů, neboli nářečí, a tak je úzce spojena s geografickým rozložením těchto nářečí v rámci jednotlivých národních jazyků či jiných jazykových skupin. U těchto jazykových skupin dialektologie podrobně zkoumá jejich gramatické a lexikální jevy a jednotlivé dialekty se snaží utřídít do dalších jazykových skupin (Petyt 1980). Musíme se tedy ve spojitosti s dialektem zaměřit na význam pojmu dialekt. Podle Nového akademického slovníku cizích slov je *nářečí neboli dialekt nespisovný jazykový útvar užívaný pouze mluvčími z určité geografické oblasti* (Nový akademický slovník cizích slov 2006: 171). Slova užívaná jen na území nářečím a neznámá příslušníkům z jiných oblastí nazýváme dialektismy. Slova spjatá se životem a zvyklostmi určité oblasti nazýváme etnografické dialektismy (Hauser 1980: 22). Francouzský výkladový slovník Larousse definuje dialekt následovně: *ensemble de parlars qui présentent des particularités communes et dont les traits caractéristiques dominants sont sensible aux usagers* (Larousse 2013). Podle definice, která se vyskytuje ve slovníku Larousse, je definice argotu a definice dialektu velmi podobná. Musíme si tedy opět položit otázku, jestli bychom neměli francouzský argot spíše nazývat dialektem.

3.5. Kryptografie

Slovo kryptografie pochází z řeckého *kryptós*, což znamená „skrytý“ a *gráphein* („psát“). Kryptografie je věda o technikách vysílání a přijímání skryté komunikace (Klimeš 1998: 411-412). Jedná se o nauku o převodu zpráv a jejich smyslu do takové podoby, aby ji mohl přečíst jen někdo se speciální znalostí. V historii mělo utajování důležitých informací zcela zásadní vliv na průběh dějin. Kryptografie byla v různých formách využívána od samého počátku, kdy lidé začali komunikovat mluvenou či psanou formou a odkazy na ní nalezneme i v Bibli (Smith 1955: 16). Jedny z nejstarších doložených příkladů takové kryptografie nalezneme v Řecku – Spartané využívali k výměně důvěrných zpráv mechanismus otočných válců, které byli zapotřebí k jejich zašifrování i rozluštění. Šifry byly zapotřebí i ve středověku a postupně se jejich důmyslnost a skladba komplikovaly. O šifrách a metodách šifrování v průběhu první a

druhé světové války by šly napsat celé knihy. Váleční cenzoři museli dávat pozor i na sebemenší kresby nebo skeče, neboť mohly obsahovat tajná sdělení (Smith 1955: 21-22).

3.6. Argotologie

Podle profesora Rudolfa Kohoutka je argotologie *nauka o specifických typech nespisovné (slangové, argotové) mluvy některých sociálních a profesních skupin často až nesrozumitelné*. Bohužel není možné o argotologii nalézt více informací, argotologie je nauka, ale ne vědní disciplína (Kohoutek 2014).

4. Soubor pojmů

4.1. Sociální skupina

Nejsme ani izolovaní jedinci, ani nežijeme jako členové nějaké obrovské anonymní společnosti. Všichni jsme příslušníky nesčetného množství skupin. Skupinou rozumíme množství jedinců od dvou až k velkým celkům. Je ale také důležité si uvědomovat do jaké skupiny nepatříme. Sociologové rozlišují mezi tzv. **in-group a out group**. *In-group skupina je taková, ke které cítí jedinec příslušnost a s níž se identifikuje. Její členové jsou spojeni silným pocitem sounáležitosti a vymezují se vůči jiným skupinám* (Jandourek 2003: 83). Tento pojem se velmi často využívá při zkoumání předsudků a stereotypů. Naproti tomu out-group skupina je charakterizována jako *skupina, od které se příslušníci jiné skupiny distancují. Může být považována za jakousi negativní referenční skupinu³, protože stojí v protikladu ke skupině, se kterou se jedinec ztotožňuje* (Jandourek 2003: 83). Termín sociální skupina blízce souvisí s žargonem nebo argotem, protože jsou užívané určitou sociální skupinou, která se odlišuje od zbytku společnosti, jak svým životním stylem, tak i vyjadřováním.

4.2. Žargon

Francouzské slovo *jargon* pochází ze 14. století, kdy doslova znamenalo „štěbetání ptáků“, nebo také „jazyk, mluva, plané řeči“. Často bylo toto slovo

---

³ **Referenční skupina** je skupina, ke které se jedinec nebo skupina jedinců vztahuje. Určuje, jak bychom na tom měli ve společnosti být. Příslušník skupiny manažerů se bude – pokud jde o jeho životní standard – poměřovat s jinými manažery, a nikoli s pomocným dělníkem (Jandourek 2003: 83).

používáno pro označení něčeho, čemu posluchač nerozumí a tudíž „varianta mluvy plná neznámých termínů“ (Douglas 2014). Francouzský filosof Étienne Bonnot de Condillac již v roce 1782 poznamenal, že každá věda vyžaduje zvláštní jazyk, protože každá věda má své vlastní ideje a nápady. V dnešní době bychom tento výraz charakterizovali jako *jazyk užívaný pro specifické aktivity či specifickou skupinou lidí* (Webster 2014). Francouzský slovník Larousse definuje žargon takto: *vocabulaire proper à une profession, à une discipline ou à une activité quelconques, généralement inconnu du profane ou langage incorrect employé par quelq'un qui a une connaissance imparfaite, approximative d'une langue* (Larousse 2013). Zde si můžeme všimnout, že se definice vyskytující se ve francouzském i českém prostředí téměř shodují, žargon je jazykem určité sociální skupiny, která je spojená společným zaměstnáním nebo určitou aktivitou. Nicméně francouzský slovník ještě dodává, že to může být jazyk, kterým mluví lidé s nedostatečnou znalostí jazyka. Podle českého slovníku cizích slov je mluva určité společenské skupiny nebo pracovního společenství, jinými slovy je to hantýrka nebo slang (Klimeš 1998: 860).

4.3. Slang

Slang představuje jakýsi inventář nestandardních slov a frází daného jazyka. Do jisté míry se překrývá s žargonem, neboť od posluchače předpokládá určitou seznámenost s kontextem. V historii se jako slang označovala mluva „tuláků a zlodějů“, případně všech nižších vrstev obyvatel či méně vzdělaných. Později se do jisté míry zbavilo negativních konotací a podobně jako žargon označuje „jazyk pro specifickou profesi“ (Webster 2014). Přemysl Hauser definuje tento termín jako *nepisovnou slovní zásobu spjatou se sociálním prostředím, a to pracovním nebo zájmovým. Slangová pojmenování jsou zpravidla omezena na slovní pojmenování příslušníků určitého povolání nebo pracovní skupiny a váží se tematicky na toto prostředí* (Hauser 1980: 22). Někdy se literatuře rozlišuje slovní zásoba profesní a slovní zásoba slangová vázaná na projevy zájmových skupin.

5. Popis vybraných argotů

5.1. Verlan

Znalost verlanu se objevuje, již v devatenáctém století, kdy především užíván francouzským podvětím. K novému rozkvětu tohoto argotu dochází na konci sedmdesátých let, stejně tak jako ostatní argoty byl *verlan* používán k zašifrování informací v oblasti zločinu. Z tohoto argotu zločinců se postupně vyvinul jazyk dospívajících a získal módní odlesk v reklamách, mezi divadelníky a politiky.

Postupně *verlan* pronikal do francouzského jazyka, od roku 1985 se začal objevovat na reklamních letácích. Vivienne Mela tuto myšlenku rozšiřuje: *Dans la région parisienne, depuis 1985, il apparaît sur les affiches publicitaires – la mode Chiran des Galeries Lafayette, la chetro sauvage du chanteur Renaud et, dernière en date, les cuisines Gicavo (Vogica)* (Mela 1988: 48). *Verlan* je v podstatě argotem předmětí, kde se předává z generace na generaci. Jak již jsme zmínili, tento argot je především jazykem mládeže, která z něj vytvořila jisté umění komunikace, používá ho, aby se mohla mezi sebou tajně dorozumívat. Tahereh Khameneh Bagheri popisuje verlan následovně: *Le verlan constitue la composante le plus dynamique des procédés formels. C'est une forme d'autodérision, mais à l'encontre de ce que nous pouvons croire, l'invension des phonèmes se fait selon des règles e ten fonction du nombre de syllabes du terme concerné. Ce sont des adolescents des banlieues qui paraissent être les verlanisateurs les plus compétents et les plus producteurs* (Bagheri 2009: 6). Většinou jsou to tedy dospívající, kteří hrají hru s tímto argotem a rozšiřují ho. Dochází k tomu, že skrze jazyk se slábe sociální skupiny snaží odlišit od středních vrstev, které dodržují pravidla. Mládež z těch neslabších sociálních skupin stále vytváří nová slova a dokonce i verlanizuje výrazy, které už jsou verlanizované.

5.2. Louchébem

Výrazem *louchébem* neboli *loucherbem* se rozumí „řezník“ (*boucher*), pokud tento pojem více rozvineme, můžeme říct že znamená specifický jazyk řezníků. Můžeme se setkat s různými grafickými podobami tohoto termínu: *loucherbem*, *louchébem*, *louchébème* nebo *louch'bem* (Argeton 1991: 113). *Louchébem* se objevil zhruba v roce 1850, jako varianta argotu *largonji* (Merle 1997: 40). Tento argot se ve sdružení řezníků neboli cechu ve skutečnosti nazýval *largonji de loucherbem* „řeznický

žargon” nebo lidověji *argomuche du louchérbem* „řeznický argot” (Argeton 1991: 113). Tento argot nám tedy nabízí velmi zvláštní směs dvou forem jazyka. Prvním jazykem je profesní žargon, který se datuje do období středověku, a definuje odlišné aspekty řemesla jako je například jednotlivé části masa a jakost zvířat. Druhým jazykem je *louchérbem* neboli *largonji de bouchers*, kterým už se mnoho nemluví, jen „staří řezníci”(coulant une paisible *letraiteruche*), což ho obklopuje tajuplností a záhadností. *Louchérbem* existoval i v psané formě, ve které se ale nikdy nevyslovovalo písmeno R. V *louchérbem* můžeme nalézt dvě charakteristiky argotu: tajný jazyk (kódovací funkce) a cechovní sdružení (identifikační znamení nebo sociální emblem) (Argeton 1991: 113).

Od devatenáctého století tento argot umožňuje řezníkům, aby se mohli mezi sebou dorozumívat, často proto, aby uškodili nevrlému zákazníkovi. O tomto argotu se toho, ale bohužel moc neví a studie, které se na něj soustředí, se dají spočítat na prstech jedné ruky. Studie se jím znovu zabývají až na začátku dvacátého století, kdy lze nalézt střípky úspěchu v literárních salónech (Alliot 2009). Pravidla tohoto jazyka budeme rozebírat v praktické části spolu s rozbořením jednotlivých literárních ukázek.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. Úvod praktická část

V případě konkrétního jazyka se nejedná pouze o jeden jazyk, o jednu variantu, ale ocitáme se spíš před svazem variant diastratických, diatopických (diachronických), diamesických a diaforických. Jedná se tedy o skupinu variant, které koexistují a mezi nimiž existují určité vztahy nejrůznějšího typu – diglosie, bilingvismus, jazyková inkluze a exluze. Pojmy inkluze a exluze jsou v dnešní době hojně používány, podíváme se tedy na jejich přesný význam. Sociální inkluze je v individuální rovině chápána jako *sociální participace, jako přístup k životním šancím a k důležitým kvalitám života. Naopak sociální exluze je v sociální rovině spojována se sociální integrací, s kolektivitou, solidaritou, právy, legitimitou* (Časopis sociálních studií 2014). *Proces sociálního vyloučení může být chápán téměř jako univerzální kulturní mechanismus, s nímž se v různých formách setkáváme snad ve všech společnostech, ať již časově či prostorově určených* (Časopis sociálních studií 2014). Jejich vyrovnávání je jeden z motorů vnitřního vývoje jazyka. V jednom každém mluvčím je tato koexistence přítomna, týkající se nejčastěji pouze některé části z výčtu variant, a proto je mluvčí vybaven nástroji přihlašování se (inkluze a integrace) k nějaké větší skupině nebo k vyčleňování se z této skupiny. Volbou konkrétní varianty v okamžiku konkrétního řečového aktu tedy mluvčí ovlivňuje několik parametrů komunikačního kódu: volba kódu užitého v tomto aktu ovlivňuje, jak šíří publika receptorů (nesdílení daného kódu vylučuje některé skupiny z komunikace), tak celkové nastavení u receptora “disposition mentale” – jehož složkou je emoční rozpoložení (některé volby jazykových variant mohou příjemce iritovat nebo přímo urazit). V souvislosti s jazykem a jeho používáním musíme zmínit Jacobsonovu komunikační teorii: *Le destinataire envoie un message au destinataire. Pour être opérant, le message requiert d'abord un contexte auquel il renvoie (...); ensuite le message requiert un code commun, en tout ou du moins en partie, au destinataire et au destinataire (en d'autres termes à l'encodeur et au décodeur du message); enfin le message requiert un contact, un canal physique et une connexion psychologique entre le destinataire et le destinataire, contact qui leur permet d'établir et de maintenir la communication* (Jacobson 1963: 214-215). V podstatě můžeme toto schéma zjednodušit na: context – produktor – zpráva – příjemce - kód. Volba kódu se

také spolupodílí na nastavení hierarchické konstelace, v jejímž rámci se daný řečový akt odehrává. Komunikace, která v daném prostředí spojuje oba účastníky řečového aktu se nalézá v situaci diglosie s jazykem jiným a vnáší hodnocení *prestížnější a méně prestižní* varianta jazyka do vzájemného statusu obou účastníků. Jakobsonovo schéma komunikace je znázorněné v obrázku 1 (viz níže).

V akademickém prostředí se můžeme setkat ještě s dalším názorem na proces komunikace, který v podstatě doplňuje Jacobsonův model. *Comme les textes écrits, les productions orales relèvent de genres divers, c'est-à-dire qu'ils se distribuent en "familles" constituées de productions variées mais présentant un certain "air de famille". Cela est attesté par l'existence des nombreux termes que la langue met à la disposition des usagers pour caractériser tel échange particulier comme étant une conversation, une discussion ou un débat, du bavardage ou du marchandage, une interview* (Orecchioni: 2). Kerbrat Orecchioni nám k Jakobsonově teorii komunikace přidává ještě jeden faktor, který ovlivňuje celý komunikační proces, a tím je prostředí, ze kterého pocházejí jednotliví účastníci komunikace, v jakém prostředí se samotná komunikace odehrává a určité emoční rozpoložení mluvčích. Při bližším posouzení toho schématu může dojít k několika variantám, uvedeme si alespoň několik příkladů. Zaprvé mohou oba mluvčí pocházet ze stejného prostředí a používat stejnou variantu jazyka, tím dochází ke znažšímu průběhu komunikace a k určitému vzniku familiárního prostředí. Dále může dojít k tomu, že jeden mluvčí mluví spisovným stylem jazyka a druhý používá lidový jazyk. Zde se konverzace stočí k tomu registru, který odpovídá situaci, ve které se účastníci komunikace zrovna nacházejí, například při přijímacím řízení bude nutné mluvit spisovným jazykem, tudíž pro druhého účastníka komunikace bude těžší zdžet krok a bude pro něj tedy komunikace namáhavější, také zde vzniká napjatější atmosféra, protože se po druhém mluvším očekává jistá adaptace na danou situaci. Možností průběhu komunikace je celá řada, důležité proto není posuzovat jen zprávu, kterou přijímáme, ale i prostředí, situaci, sociální postavení a emoční naladění jednotlivých mluvčích komunikace. Abychom si lépe představili tento model komunikace, můžeme se podívat na obrázek 2 (viz níže) vykreslující průběh komunikace podle Kerbrat Orecchioni. Zde můžeme pozorovat, že Orecchioni zdůrazňuje lingvistické kompetence jednotlivých mluvčích, jejich znalosti a sociální prostředí, které následně ovlivňují interpretaci předávané zprávy.

Obrázek 1: Funkce komunikace podle Jakobsona

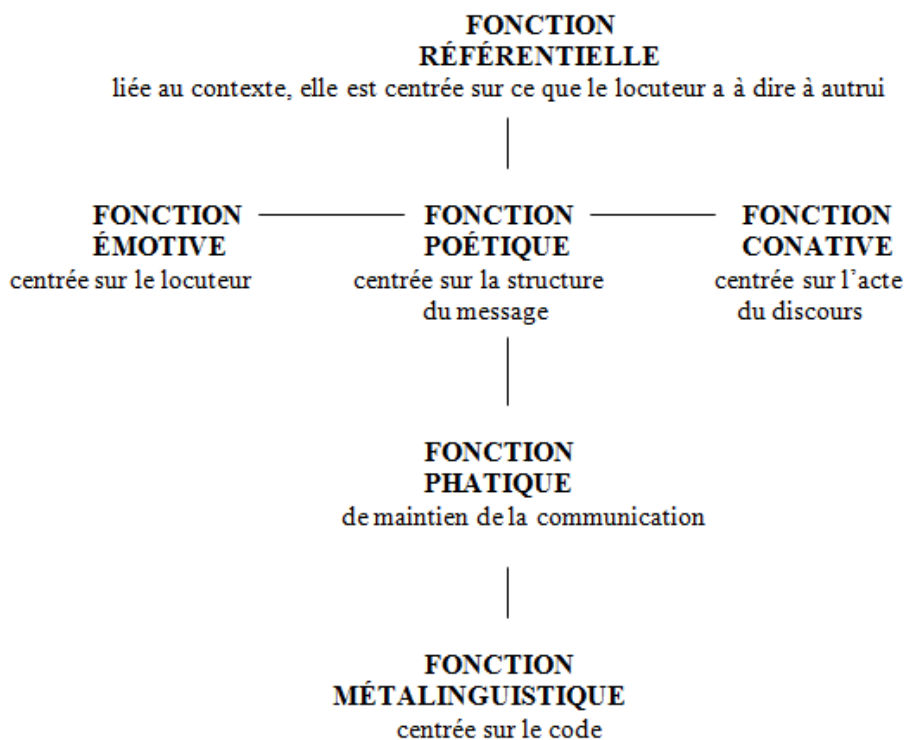
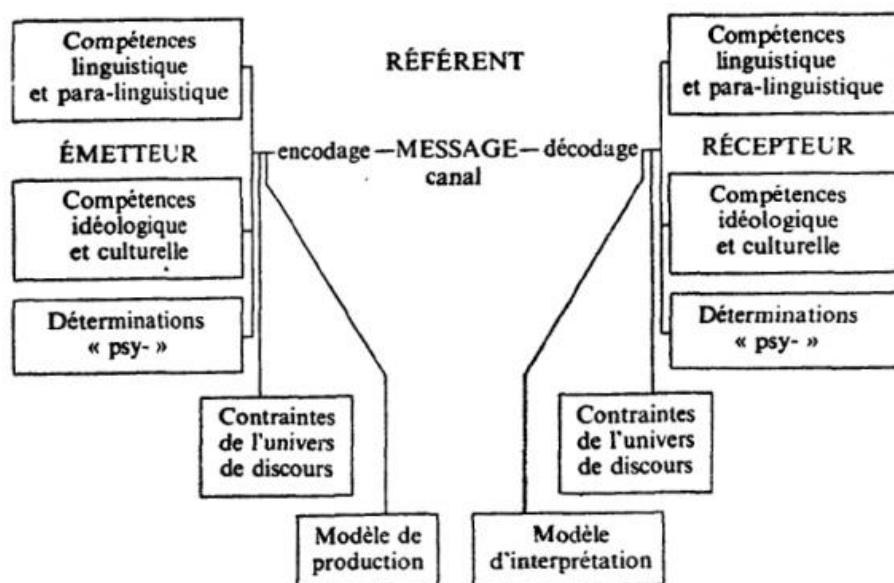

Schéma des fonctions de la communication d'après R. Jakobson (1960/ 1963 : 213-260)

Obrázek 2: Funkce komunikace podle Kerbrat Orecchioni

Une proposition de C. Kerbrat-Orecchioni (1980 : 19), destinée à se substituer au schéma des fonctions de la communication

5.1. Stanovené části analýzy rozšířenosti

V této kapitole se budeme především soustředit na rozšířenost *louchébeam* a *verlan*. Konkrétně do jakých sfér, sociálních nebo uměleckých, se tyto dva argoty rozšířily. Dále si budeme pokládat otázku, jestli není třeba v dnešní době tyto dva argoty předefinovat, protože už je nemůžeme zasadit pouze do oblasti diastratické nebo diatopické. Budeme si tedy pokládat otázku, kam až tyto argoty zasahují a budeme se snažit redefinovat jejich působnost. Budeme se také pokoušet potvrdit nebo vyvrátit naši hypotézu o přesahu okruhu uživatel přes sociálně slabou skupinu.

Náš výzkum se bude odehrávat následovně. Nejprve přistoupíme k testu živoucnosti v médiích, pro tento účel si stanovíme vzorek dvaceti slov z každého argotu. K této analýze využijeme troje francouzské noviny, *Le Figaro*, *Le Monde* a *La Liberation*. Pokusíme se v článcích těchto časopisů nalézt stopy výskytu *louchébeam* a *verlan*. Poté se vrhneme na vyhodnocení našich výsledků.

Dále budeme vyhledávat texty psané v těchto dvou argotech a zjišťovat jejich roli v literatuře. Pokusíme se nalézt literární díla, která jsou psána v těchto dvou argotech a budeme se snažit analyzovat, jak moc se odlišují od standartního spisovného jazyka z pohledu lexikálního, morfologického a syntaktického. K této analýze také připojíme texty písniček, které by mohly sloužit jako zrcadlo jejich živoucnosti. Podle našeho názoru je píseň velmi důležitým médiem rozšiřování slovní zásoby do různých vrstev společnosti.

Nicméně nejdůležitějším svědectvím, že byli některé výrazy přijaty a lexikalizovány jsou celonárodní slovníky. Pro tuto analýzu jsme si zvolily tři velké slovníky *Larousse*, *Le Petit Robert* a *Dictionnaire de l'Académie française*. Pokusíme se najít námi zvolený vzorek slov v těchto slovnících.

Nakonec z výsledků vyhodnotíme, nakolik jsou *louchébeam* a *verlan* rozšířené a do jakých sociálních a uměleckých oblastí zasahují. V další části se ale nejprve podíváme na stručné syntaktické, morfologické a lexikální tvoření obou francouzských argotů, abychom lépe pochopili jejich strukturu a abychom následně pochopili jejich rozdílnost od standartní francouzštiny.

5.2. Jak mluvit po řeznicku (*louchébem*)

Stavba tohoto argotu je dosti jednoduchá. Stačí pouze ve slově vyškrtnout první písmeno a nahradit ho písmenem „L”. Ostraněné písmeno se připojí nakonec slova a je následováno koncovkami *-atte, -oque, -é, -és, -em, -ic, -oc-as, -qué-quéme, -uche* nebo *-puche*. Tyto koncovky se používají více méně náhodně a v podstatě může vzniknout i více variant jednoho slova, z nichž se jedna varianta častějším používáním ustálí a stane se součástí slovníku argotu. Pro lepší pochopení *louchébemizace* slov si následně předvedeme její průběh (Renier 1991).

Například ve slově „*l'apatron*” odstraníme první písmeno „*p*”, které nahradíme písmenem „*l*” a na konec slova přidáme odstraněné písmeno „*p*”, výsledná verze slova je „*LATRONP*”. Dále postupujeme tak, že přidáme vybranou koncovku „*em*” a vynikne nám slovo „*LATRONPEM*”. Edmond Locard ve své knize *le Crime et les criminels* (1927) píše: *Les argots les plus communs sont le louchébem et le javanais. Le premier, qui fut la langue courante des bouchers de la Villette et qui n'est plus employé par les apaches, consiste à substitué un L à la première letter de chaque mot devant un suffixe qui peut être -ème, -ji, -oc, -muche etc.* (Merle 1997:40). Zde vidíme, že v *louchébem* existuje velké množství koncovek slova, ale samotná transformace není těžká.

5.3. Jak používat *verlan*

Stejně tak, jako *largonji, louchébem* a *javanais*, je tento argot součástí šifrovacích jazyků argotické francouzštiny. Abychom byli schopni porozumět tomuto kódovacímu systému, musíme se stručně podívat na jeho tvoření. *Verlan* je vlastně zakódováním jazyka, které má specifické tvotření, kde dochází k obrácení částí určitých slov, především u podstatných a přídavných jmen. Nejznámější slova ve *verlanu*, která se dostala do francouzského povědomí díky médiím, písním, filmům a kresleným filmům jsou následující: *keum, keuf, meuf, ripou, chetron, chébran, chelou, béton, tromé* (Mela 1988). Různé postupy používané k transformaci slov ve *verlanu* jsou obecně zjednodušovány na pouhou jednoduchou inverzi slov, čímž tento argot určitým způsobem degradují. Jednoduchá inverze slabik je možná pouze jen u některých slov jednoslabičných. Přemístování grafému a fonému u víceslabičných slov je mnohem komplexnější a skládá se z několika různých postupů (Rios 2009: 201).

U jednoslabičných slov zaleží na otevřenosti a uzavřenosti slabik. Pokud se jedná o zavřenou slabiku (punk nebo tronche) musí nejprve dojít k jejich transformaci na slova dvojslabičná (punkeu, troncheu), aby mohla podstoupit proces verlanizace (keupon, chetron). Asi nejznámějším příkladem jednoslabičného slova tohoto typu je slovo *meuf*. Z podstatného jména *femme* se zdvojslabičněním stane *femmeu*, následně *meufa* verlanizací a *meuf* následným procesem zkracováním slov neboli ve francouzštině tzv. *truncation*. Naopak pokud slabika otevřená (fou, toi, chaud) dochází k pouhému přeskupení fonémů (ouf, ouate ou anche). Nakonec pokud slovo končí na liquidy nebilo plynou souhlásku (l,r) dochází u něho ke stejnému postupu jako u slov foneticky zavřených tedy jako v prvním případě (Rios 2009: 202).

U dvojslabičných slov dochází v zásadě k přemístění slabik (cite se změni v téci), protože první slabika je vždy otevřená (cite se změni v téci) nebo otevřená uměle (bas/**ket** – **sket**ba) (Rios 2009: 202).

U tříslabičných slov jsou možné tři postupy: zaprvé odstranění počáteční nebo konečné slabiky (cigarette se změni v garetsi), zadruhé úplné přeskupení slabik (calibre se transformuje v brelica) a zatřetí přemístění poslední slabiky (enculé nebo vérité se změni v léancu a tévéri). Nicméně pokud se uprostřed tříslabičného slova nachází *schwa* (batterie) dochází ve výslovnosti lidového jazyka ke zkrácení slova na dvě slabiky (batri) (Rios 2009: 202).

6. Analýza živoucnosti

6.1. Analýza rozšířenosti louchébem

6.1.1. Analýza novin

Nyní se budeme soustředit na výskyt slov v argotu *louchébem* ve třech francouzských novinách, *Le Monde*, *Le Figaro* a *La Libération*. Na začátku našeho šetření jsme na základě frekvenčního kritéria zvolili dvacet nejužívanějších slov v tomto argotu (tak, jak je uvádíme v tabulce 1), které budeme v databázi jednotlivých velkých národních deníků vyhledávat. Tuto databázi jsme si zvolili proto, že velké národní deníky vzhledem k faktu, že představují noviny s celonárodní distribucí a s velmi širokým spektrem čtenářů, tak musí odrážet proměny jazyka národa. Použili jsme full-textové vyhledávání v rámci archivů příslušných deníků. Hypotéza, na níž se zakládá

podobná řešerše předpokládá, že pokud se dostává výrazům původního argotu širšího užívání v rámci společenství mluvčí, tak takovéto přijetí bude procházet skrze a zároveň bude doloženo právě na velkých celonárodních denících. Vyhledáva-li jsme tedy jednotlivá slova tak, že jsme je zadávali do online vyhledavače jednotlivých novin a hledali články, ve kterých se tato slova vyskytují.

Tabulka 1 - Seznam zvolených slov v louchébem.

louchébem	spisovná francouzština
<i>largomuche</i>	argot
<i>lonjourbem</i>	bonjour
<i>louchébem</i>	boucher
<i>lienclès</i>	client
<i>laféquès</i>	café
<i>lombiemquès</i>	combien
<i>lomprenquès</i>	comprend
<i>lamfé</i>	femme
<i>larconquès</i>	garçon
<i>louf</i>	foul
<i>lutinpem</i>	putain
<i>lorpic</i>	porc
<i>lacromuche</i>	maquereau
<i>lesieumic</i>	monsieur
<i>lorsomic</i>	morceaux
<i>lardonpem</i>	pardon
<i>larlépem</i>	parler
<i>latrompem</i>	patron
<i>lascé</i>	sac
<i>lafqué</i>	gaffe (attention)

Z tohoto souhrnného seznamu se nám podařilo obdržet výsledky pouze pro velice malou část našeho vzorku slov. V *Le Monde* jsme našli výskyt dvou slov a to slov *louchébeam* (boucher) a *louf* (foul). V *Le Figaro* jsme našli v článcích také pouze dvě slova: *louchébeam* (boucher), *louf* (fou). V posledních novinách, *La Libération*, nebylo přítomno žádné z uvedených slov. Můžeme tedy konstatovat, že slova *louchébeam* a *louf* jsou dosti rozšířená. Abychom tato slova, ukázaly v jejich kontextu, připojíme úryvky z článků, které jsme v daných novinách objevili, abychom doložili jejich existenci (viz níže).

Zajímavým poznatkem ovšem je, že se tato argotická slova vyskytují většinou v rubrikách pojednávajících o kultuře. Mohli bychom tedy říct, že prvními činiteli, kteří si osvojí nová slova, jsou z oblasti kultury, divadla a kina, jednak proto, že jsou to média, skrze která se nejrychleji a nejsnadněji šíří nové trendy a jednak proto, že kultura v různých formách je zaměřena na široké spektrum obyvatelstva.

Samozřejmě musíme počítat s tím, že by se v novinách mohla vyskytovat i jiná slova v *louchébeam* a *verlan*, ale pro naši rešerši jsme si zvolili určitý korpus slov, která hledáme. Mohli bychom ale poznamenat, že už to že některá slova z těchto dvou argotů pronikají do celonárodních deníků, což znamená, že společnost k těmto argotům není lhostejná a že se úspěšně šíří a obohacují slovní zásobu. Pro rozšíření a potvrzení rozšířenosti slov v jednotlivých argotech do oblasti kultury budeme dále prozkoumávat oblast hudby, jako jednoho z aktérů všíření nových slov.

Ukázky slov z *louchébeam* v jednotlivých novinách:

La revue chic des bouchers.

Úryvek z novin:

Hisser la viande au plus haut niveau : c'est le pari de "**Louchebem**", un portfolio de luxe qui mêle illustrations et hommages.. C'est bien connu, en ces temps difficiles, la viande devient un luxe. La très sérieuse Confédération française de la boucherie, boucherie-charcuterie, traiteurs l'a compris. Elle a créé une revue très chic, intitulée Louchebem (l'argot des bouchers du xixe siècle). Son coffret à 100 euros - soit l'équivalent de près d'une dizaine d'entrecôtes à la coupe - n'est disponible que dans quelques lieux parisiens de renom, notamment dans les boutiques Colette et Hermès. On est loin du slogan « Novembre, le mois de la tripe ».

Article publié le 26 Novembre 2011
Par B.Bs
Source : LE MONDE
Taille de l'article : 312 mots

MÈRES COURAGE

Úryvek z novin:

« Dans le milieu médical, on passait pour des **loufs**. On s'entendait dire : «Qu'est-ce qu'ils ont besoin de s'occuper d'elles, y en a pas tant que ça.» On nous opposait des discours eugénistes et autres trucs pas nets. » Elle raconte la force qui émane de ces femmes, leur manière...

Article publié le 14 Décembre 2002
Par MARION VAN RENTERGHEM
Source : LE MONDE
Taille de l'article : 2183 mots

Vitamines de bonne humeur

Le Figaro

MARIE-NOËLLE TRANCHANT | Créé le 22 août 2007

Úryvek z novin:

Et on a gardé pour la fin la prestation complètement **louf** de Travolta, grosse maman inattendue, à ne pas manquer. Hairspray est un parfait anticafard.

Haché Menu - Steaking, l'effet bof !

Le Figaro
Par : [Emmanuel Rubin](#) | Créé le 22 avril 2014 à 17h32

Úryvek z novin:

Ces dernières saisons, pourtant, de vache folle en cheval à cornes, la barbaque nous en a méchamment fait voir. Certains ne veulent plus y frotter la moindre molaire quand d'autres, en réaction, la fantasment. Les bouchers tortillent désormais du tablier, le **Louchebem** s'étudiera bientôt aux Langues O et les tables carnassières se réinventent en petit salon savant du saignant.

6.1.2. Analýza písní

V této části práce se budeme zabývat hudbou, která se v *louchébeam* vyskytuje. V tomto argotu se v celkové míře tvoří méně písní než ve *verlan*, toto je samozřejmě způsobeno především, tím, že *louchébeam* je spíše jazykem určité pracovní skupiny, zatímco *verlan* je již rozšířen mezi různé skupiny obyvatel, v dnešní době především mezi mládež. Dalším důvodem může být to, že *louchébeam* je starší argot než *verlan* a popularita verlanu předčí *louchébeam*. Zmíníme se zde o dvou skladbách, které jsme v *louchébeam* našli. První píseň v tomto argotu napsal Stéphane 'Léfanstouf' Moreau, nicméně tuto skladbu následně použil ve svém albu *Méfier-vous les petites filles* Phillippe Marlu, zpěvák písně *Lansonchouille*. Druhá skladba nese název *Sale Argot* od skupiny *Asiatic Imperial Men*.

Jako ukázkou a pro analýzu písně jsme zvolili druhou skladbu *Sale Argot* od skupiny *Imperial Asiatic Men* (viz níže), tuto skladbu jsme zvolili jednak proto, že celá jedna její sloka je psána v argotu *louchébeam* a také proto, že její text pojednává o situaci narodnostních menšin ve Francii a o zdejších imigrantech. Tato skupina začala skládat v roce 1889, vybraná píseň byla vydána v roce 2007, proto jí můžeme považovat za aktuální.

V této části se pustíme do třetí části písně, které je pro nás klíčová, protože je celé psaná v námi zkoumaném argotu. Jestliže by měl nekdo zájem o celou píseň, může ji nalézt v příloze 10.1. Výše jsme si vysvětlili způsob lexikálního tvoření slov u argotu *louchébeam*, nyní se tedy pokusíme přepsat tuto skladbu do standartní francouzštiny. Začneme tedy s transformací textu, který jsme pro lepší a jednodušší orientaci zaznamenali do tabulky.

Tabulka 2 - Transformace sloky s louchébem do obecné francouzštiny

Louchébem	Obecná francouzština
<i>Lutem lonnaicès le lowflem, lactiquetem ledem larjebem lalesem algorem</i>	Tu connais le flow, tactique de barje, sale argot
<i>Lerchechem lapem les loblèmesprem Liffekès le lonsem et lesterem lelaxerem lutem laissem</i>	Cherche pas les problèmes mec Kiffe le son et reste relax tu sais
<i>Larseillemic landem les leinevem lusqu'àjem la loremic</i>	Marseille dans les veines jusqu'à la mort
<i>IAM une lachinemic à lavagérem</i>	Iam, une machine à ravager
<i>Landem les loursecès y'a des lophétrem à laflérem</i>	Dans les courses y a des trophées à rafler
<i>Lutem leuvem ludem lurepem lartiécès</i>	Tu veux du pur quartier ?
<i>AKH lentem lonnedem à la laissecès</i>	AKH t'en donnes à la caisse
<i>Lanleguem ledem lafiquantrem et lecsem</i>	Gang de trafiquant et sec
<i>Laintenanmic luplem latiquanprem</i>	Maintenant plus pratiquant
<i>Lessem lourpem les laivrem lettecem lusiquemic</i>	C'est pour les vrais cette musique
<i>Lesignédem lourpem laireplem aux lanatiquefem</i>	Designée pour plaire aux fanatiques
<i>Leizesem lesuremic et c'est la lessionprem</i>	16 mesures et c'est la pression
<i>Lordelebem lessem lonbem j'en ai les lissonfrem</i>	Bordel c'est bon j'en ai les frissons

Pokud se podíváme na syntaktickou, morfologickou a lexikální strukturu tohoto argotu můžeme nalézt stejné rozdíly jako v oblasti literatury, jejíž analýzu provádíme v další části této práce. Pro námi určenou hypotézu není rozbor písňe klíčový, spíše je pro nás důležitý fakt, že se tento argot v hudební umělecké sféře objevuje. Nicméně jeho přítomnost je téměř mizivá a objevuje se zatím pouze v písňích subkultur. Jak jsme již podotkly dříve tento fakt může být způsoben tím, že *louchébem* je pracovní žargon.. Zde je tedy nasnadě zdůraznit, že se naše hypotéza nepotvrdila, protože přítomnost *louchébem* se sice dotýká hudební sféry, ale nepřekračuje diastratický prostor.

6.1.3. Argotická literature

V této části se budeme konkrétně zabývat ukázkou textu psaném v *louchébem*. Z argotu *louchébem* jsme vybrali jednu bajku od La Fontaina, kterou do tohoto argotu přeložil Christophe Méler. La Fontaina jsme si zvolili především proto, abychom ukázali, že i poněkud známé dílo, které je překládáno do množství jazyků se objevilo v tomto argotu.

La loulem et la ligognecem

Les loulattes langentmuche loutonnementglas

Un loulem donc létanem de lairifroc

Se lessaprem, lidas on lellementtem

Qu'il lensapic lerdrepem la livoc

Un os lui lemeuradas liemboque avant au losiégué

Du lonheurbatte pour ce loulem, qui ne louvaipic
beurler.

Lèpruches de là lassepoc une ligognecé

Il lui laifem lignessoc ; elle laccouré,

Loilàvuche l'operatricelé laussitôqué en losognebé

Elle letirarem l'olass ; luipems pour un si lombem

lourtas.

Elle lemandadem son lalairesé
Voire lalairesatte ? Lidoc le loulatte :
Vous liéruche ma lonnébé lommèrequé !
Quoi ? Ce n'est pas lencoréqué leaucoubic
De lavoirem de mon losiégas letiréruche votre louqué ?
Lalléqué, vous êtes lingratepuche :
Ne lombéetas lamaijoques loussems ma lattepé

Z hlediska versologie jsou slova v *louchébem* obvykle zakončena jinak než slova francouzská standartního jazyka, takže hledání rýmu bude muset toto reflektovat. Slova jsou obvykle delší než slova francouzská kvůli exponentům, které byly v rámci slovotvorných postupů k jejich vytvoření užity (připojení L), což ztěžuje analýzu v případě pevně daných veršů (alexandrin). V jistém smyslu je pro poetickou funkci zablokována aliterace, ale ve většině koncovek je přítomna samohláska U (*muche - langentmuche, puche - lingratpuche - letiréruche*) a dochází také k nárustu souhlásky L na začátku slov, což vytváří častý vznik asonance. Vešování nicméně nebude tak komplikované, protože se hojně vyskytuje koncovka QUÉ (*liemboque, losiéqué, laussitôqué, lommèrequé, lencoréqué, louqué, lalléqué, lamaijoques*). Při tvorbě literárního textu se ukázaly restriktce versologické jako ty, které mají větší prioritu: pokud by svou transformací (louchébemizací) některá slova měla hrubě porušit schémata metrická, bude na ni pohlíženo jako na obětovatelnou a bude v zájmu zachování metra upuštěno od její realizace.

V syntaktické rovině si všímáme zejména toho, jak zachování původní podoby všech synsémantických (gramatických) slovních druhů, které fungují jako jeden typ markerů syntaktických vztahů přispělo k zachování syntaktické přehlednosti a nebo alespoň částečné syntaktické přehlednosti. Kdyby byly transformačními (kombinatorickými) postupy pozměněny i slovní druhy tyto, klesla by srozumitelnost (tj. praktická využitelnost). V této konkrétní básni se vyskytují následující gramatická slova, která neprodělala *louchébemizaci*: osobní zájmena (il, elle, vous, on),

determinanty (de, un, du, le, les), přivlastňovací zájmena (ma, mon, votre) a předložky (avant, en).

Z pozorování gramatické morfologie vyplývá, že pro osobní koncovky jednotlivých časů a způsobů nebývá uplatňováno totéž transformační pravidlo a dochází k zmnožení exponenciace modotemporálních forem. Ke koncovkovým exponentům jazyka standartního mohou být připojeny *-atte, -oque, -é, -és, -em, -ic, -oc-as, -qué-quéme, -uche ou -puche*, takže se celkový počet modotemporálních koncovkových exponentů zdvojnásobí.

Pro lexikální komentář představuje úskalí i samotné terminologické uchopení transformačních postupů. Vzhledem k tomu, že se nejedná o pravou prefixaci tj. přidávání morfému či skupiny morfémů k lexikální bázi, nýbrž o jev spadající do oblasti fonotaktiky nemůžeme mluvit o prefixech a lexikálních bázích, ale musíme na vše nahlížet jako na přeskupování hlásek nebo slabik, které je jenom částečně vázáno distribučními restrikcemi mající status prefixu, kdy dochází především ke změně počátečních písmen, kde se samozřejmě hojně vyskytuje písmeno L. Pokud jde o otázku zda změnu exponentů na konci slov lze identifikovat jako sufixaci musíme odpovědět záporně, protože slabiky objevivší se během transformace na konci slova jsou spojením heterogenních fónemů (jednak úlomků původního kmene, jednak *louchébemských* exponentů konce slova).

6.1.4. Analýza celonárodních slovníků

V této části se budeme zabývat analýzou třech celonárodních slovníků - *Larousse, Le Dictionnaire de L'Académie française* a *Le Petit Robert*. Budeme postupovat tak, že se budeme snažit nalézt v těchto třech slovnících námi vybraná slova z tabulky 1.

Ve slovníku *Larousse* se nám podařilo vyhledat následující slova: variantu slova *louchébeam loucherbem* (argot des bouchers) a *louf* (populaire. un peu fou). Ve slovníku *Le Petit Robert* a *Le Dictionnaire de l'Académie française* jsme našli stejná dvě slova, přičemž se jejich definice shodovaly.

6.2. Analýza rozšířnosti verlanu

6.2.1. Analýza novin

V této části práce se budeme opět zabývat analýzou výskytu slov ve verlanu, přičemž budeme používat stejný postup jako v případě argotu *louchébem*. Neprve tedy zvolíme dvacet slov v argotu *verlan* (viz tabulka 3) a budeme je postupně hledat v online člancích ve třech francouzských novinách, *Le Monde*, *Le Figaro*, *La Libération*.

Tabulka 2 : Seznam zvolených slov ve verlanu

Verlan	Obecná francouzština
<i>keuss</i>	sac
<i>meuf</i>	femme
<i>neujeu</i>	jeune
<i>ouam</i>	moi
<i>teuté</i>	tête
<i>trom</i>	métro
<i>cimer</i>	merci
<i>beur</i>	arabe
<i>garetteci</i>	cigarette
<i>méfu</i>	fumer
<i>zonmai</i>	maison
<i>béton</i>	tomber
<i>céfran</i>	français
<i>genhar</i>	argent
<i>rebeu</i>	beur
<i>peura</i>	rap
<i>pineco</i>	copine
<i>zyva</i>	vas-y
<i>teubê</i>	bête
<i>rabza</i>	arabes

Zde opět zmíníme seznam slov, která jsme v denících našli. V *Le Monde* se objevilo celkem šest slov: *meuf* (femme), *beur* (arabe), *céfran* (français), *rebeu* (beur), *zyva* (vas-y) a *teubê* (bête). V *Le Figaro* jsme našli dvě slova: *meuf* (femme) a *beur* (arabe). V posledních novinách *La Liberation* se vyskytlo pouze jedno slovo: *meuf* (femme). Nyní si uvedeme tato slova v jejich kontextu.

Příklady ukázek z novin :

Bilbao : « Ici, crise ou pas crise, on t'exploite tout le temps »

Le Monde.fr | 22 mai 2014 | 1836 mots

Úryvek z novin:

Il ajoute: « Je vais te dire un truc : un jour j'ai ramené une **meuf** ici. Elle m'a dit: "Patxi, s'il te plaît, ne me laisse pas ici. » Ça résume tout. Ramène une personne normale et elle se barre en courant. ». « JE VOTE DANS MA CHAMBRE POUR VIVRE MIEUX, MAIS ON NE M'ENTEND PAS ». « Buaa...

Les Bleus à l'âme française

LE MONDE CULTURE ET IDEES | 12 juin 2014 | 1287 mots

Úryvek z novin:

Des chantiers de Saint-Nazaire à la terrasse du Flore, la France s'enflamme, enfin, pour les Bleus et bombe le torse grâce à l'équipe black-blanc-**beur** (arabe), érigée en modèle d'intégration républicaine. Pour la première fois, les Français s'identifient véritablement à leur équipe...

Booba, double face

LE MONDE | 3 décembre 2013 | 1638 mots

Úryvek z novin:

Il est métis, élevé par sa mère, « **céfran** »(français), blanche, qui l'a conçu avec un homme de la nuit, un Sénégalais d'ethnie soninké. La maman, comme celle du Belgo-Rwandais Stromae, comme celle du Sénégalo-Picard Disiz (ex-Disiz La Peste), aime l'Afrique, a écouté de la rumba zaïroise et danse...

"On continue à m'appeler Ramzy"

LE MONDE TELEVISION | 16 septembre 2013 | 1672 mots

Úryvek z novin:

J'ai une tête de **rebeu** (beur)! Je serai lié à vie à Ramzy, ça ne fait aucun doute.. D'ailleurs Ramzy est beaucoup plus présent que lors du premier volet. Pourquoi l'avoir amené dans la série ?. Un an après la diffusion de la première saison, il est venu me voir pour me dire qu'il a eu le...

Disiz, le rappeur qui roule en RER

LE MONDE | 28 février 2014 | 848 mots

Úryvek z novin:

Moi, je n'aime ni qu'on se moque des "**Zyva la mouche**"(vas-y) ni que les mecs de cité soient persuadés que dans le reste de la France, tout le monde a une baguette sous le bras et ne pense qu'à manger du porc. ». Dans Complexité française, Disiz « tire (son) chapeau » à ceux qui ont réussi à se...

Platane

LE MONDE TELEVISION | 15 septembre 2013 | Mustapha Kessous | 447 mots

Úryvek z novin:

Mais très vite, sa vie antérieure de comique « **teubé** » (bête) va le rattraper. Son ancien binôme Ramzy Bedia débarque en Amérique pour tenter de le ramener en France et tourner La Tour Montparnasse infernale 2 à l'aéroport, une suite que tous leurs fans attendent. Mais Eric ne veut plus...

Quand le foot français a mal à la France

lefigaro.fr - Article

Par : Eric Zemmour | Créé le 22 mai 2013 à 16h29

Úryvek z novin:

l'ode exaltée à la France «black-blanc-**beur**», modèle d'intégration à la française à donner en exemple au monde[...]«L'arnaque black-blanc-**beur**...

Drake a enflammé Bercy et la Toile aussi

lefigaro.fr - Article -
Par : [Sophie Legras](#) | Créé le 25 février 2014 à 20h11

Úryvek z novin:

Qd ils sont envoyé une **meuf** pr Drake pr qu'il fasse le loveur là, **TOUTES LES MEUFS** voulaient la planter avec un couteau mdr c pas bien...

Sur l'échelle de Bechdel: «Bande de filles»

liberation.fr
PAR PAMELA PIANEZZA 15 MAI 2014 À 18:38

Úryvek z novin:

Ensuite, parce que ce bien nommé *Bande de filles* suit effectivement les pérégrinations banlieusardes d'un quatuor d'adolescentes défiant par chacun de leur geste la loi des garçons qui règne dans leur quartier. Quitte à plagier parfois des attitudes supposées viriles (elles se provoquent en duel, se roulent dans la poussière et se font traiter de «*meuf*» quand elles échouent), mais toujours en affirmant très fort une féminité qu'elles expriment à travers leur garde-robe et leurs longs cheveux que leurs aînés masculins menacent de couper à la moindre incartade.

Máme-li zhodnotit registr rubrik, opět se jedná o rubriky týkající se kultury, sportu nebo televize. Stejně, jako u *louchébeam*, se z těchto témat nová slova rychleji šíří.

Musíme podotknout ještě jeden komentář obsahový. Můžeme zde poznamet, že je velmi pozoruhodné, i když to není překvapivé, že se slova ve *verlan* především vyskytují v článkách pojednávajících o francouzských menšinách nebo subkulturách, konkrétně o arabech a rappových skupinách. Toto můžeme vysvětlit několika hypotézami. Za prvé, možná se deníky užitím těchto slov snaží zalíbit širší populace, i sociálně slabším menšinám. Za druhé, se v situacích reportáže novináři s těmito slovy setkali a chtějí být více autentičtí. Za třetí, použití neznámého výrazu může více zaujmout čtenářovu pozornost a tím spíš si článek přečte. Může to být jakási snaha o originalitu. Určitě zde existuje celá řada dalších důvodů, proč novináři užívají slova ve verlanu.

Můžeme se také všimnout, že slova ve verlanu se vyskytují v novinách častěji než slova v argotu *louchébem*. Opět toto můžeme přičíst větší rozmanitosti a oblíbenosti verlanu, protože *louchébem* je spíš profesní žargon, který obsahuje slova především s oblasti jídla, masa a prodeje. Oproti tomu verlan slouží k vytváření slov v celém spektru situací a témat.

Z našeho šetření, tedy vyplývá, že *verlan* je stále dosti aktuální variant jazyka, který se skrze média šíří do různých společenských vrstev, i mezi vzdělané lidi, kteří noviny čtou a tím se z argotu podsvětí a mládeže stává spíše slang, kterému již pouze nerozumí zasvěcenci a slabé sociální vrstvy.

6.2.3. Analýza písní ve verlan

Během našeho šetření výskytu písní, ve který se objevují slova ve verlanu, jsme zjistili, že je tento jazyk velmi oblíbený především v oblasti francouzského rapu. Je to pozorování pochopitelné nebo logické vzhledem k faktu, že oba dva hudební směry jsou definičním pokračování voleb, které stály u zrodu argotu „zašifrování“ a vytvoření nového společenského znaku. Abychom lépe přiblížili tento žánr, je zapotřebí zachytit jeho podstatu. Domníváme se, že velmi výstižný popis této subkultury podává autor Manuel Boucher, který ji definuje následovně: *un cri manifestement très fecond, très créatif, imprégné de nombreuses cultures et de techniques modernes, créé par une jeunesse urbaine qui manifeste par son art par son énergie le fait qu'elle évolué dans un monde sans frontière* (Sekaninová 2012). Podle našeho názoru, je tato definice velmi výstižná a hodí se pro poznatky o různých rapových skupinách. Je zde vyjádřena, především jejich snaha o svobodu, nezávislost a zrušení světových stereotypů. Rapeři nám zprostředkovávají jedinečný pohled do světa ulic a předměstí. Tím že se v jejich písních často objevuje verlan, mají možnost vyjádřit jejich odlišnost a svobodu vyjadřování a pohledu na svět. Za zmínku stojí slavný rapper jménem Paul Van Haver, který je znám pod pseudonymem Stromae, které můžeme z verlanu transformovat do Maestro.

Naše práce má, ale za cíl ukázat, že se *verlan* rozšířil i mimo hranice předměstí dostal se i do jiných hudebních žánrů. Snažili jsme se tedy nalézt skladbu, kterou by bylo možné zařadit mimo hranici těchto subkultur. Povedlo se nám nalézt první píseň, která byla ve verlanu napsána od Jacquese Dutronca. Nicméně pro naši analýzu jsme zvolili jinou píseň ve stylu „variaté Francois“ od Pierra Bacheleta. V této písni se

vyskytuje několik slov ve verlanu: *jourbon* (bonjour) a *barjo* (jobar), dále autor *verlan* využívá jako obrácený obraz života, který je připodobněn k obrácenému tvoření verlanu například „T'as bien l' temps, D' retourner tous les mots, Tous les mots d' la vie”. Samozřejmě hudební kultura souvisí se životem každodennosti. Snažili jsme se tedy najít další důkazy mimo toto umění, které by odrážely současnou situaci *louchébem* a verlanu a tímto může být beletrie.

6.2.4. Analýza literatury

Abychom se podívali na rozdíly literatury ve verlanu od literatury psané standartní francouzštinou, vybrali jsme úryvek z díla *Notre Dame de Paris* od Victora Huga. Nicméně se nám podařilo sehnat jistý soubor úryvků z děl francouzské literatury, která jsou přepsána ze standartní francouzštiny do verlanu. Objevila se zde následující díla: *Le Tour du Monde en 80 jours* od Jula Verna, *Dom Juan* od Moliéra a *L'éducation sentimentale* od Gustava Flauberta.

“là hugo lloris il nous baratine le cul avec la description de paname donc BOUM on passe comme des schlag en décapotable sur le périph'!!! aussi on voit que quasimodo il veut trop enfanter la cathédrale et qu'il se met bien avec frolo et que frolo a un gros crush sexuel sur esmeralda la gitane aux seufs de safran mais le bad c'est que quasimodo va passer sur la chaise électrique et faire gicler le bouli parce qu'il a essayé de pécho la bombasse des batignolles !!”

Ze syntaktického hlediska se v této ukázce ukazuje stéjná tendence jako v případě *louchébem*. Je zde patrné původní zachování všech gramatických slovních druhů, které fungují jako ukazatele syntaktických vztahů např. osobní zájmena (il, on), spojky (avec, et), nicméně zůstávají nezměněna i lexikální slova (la description, enfanter, la gitane etc.). Řetězce slov v tomto písemném zachycení nejsou nijak interpunkčně členěny. Interpunkční znaménka – např. vykřičníky - jsou umíst'ovány (podobně jako ve španělštině) do blízkosti zdůrazněného lexému nebo skupiny lexémů, a nejsou tradičně umíst'ovány na konec vět. Syntaktické role jsou neseny zdvojenými exponenty, dochází zde k nadužívání osobních zájmen redundantně připomínajících syntaktické platnosti nominálních syntagmat (hugo lloris IL). Inventář spojek se omezuje téměř výlučně na que (parce que) a také si v textu všímáme převažujícího syntaktického vztahu slučovacího, který je kombinovaný se sémem kauzality.

V morfologické rovině se hovorovost odráží v inventáři používaných modotemporálních tvarů, které se zde omezují pouze na přítomný čas indikativu a perifrastické futurum (aller+inf). Zjednodušení paradigmat slovesných vede ovšem k posílení vyjadřování vztahů mezi jednotlivými nominálními syntagmaty pomocí jiné distribuce předložek – dochází tudíž k většímu užívání některých předložek (např. sur).

V lexikální rovině se v užívání výrazů tohoto argotu zdá, jako by byly celkově konotovány jako pokleslé. Pojí se s dalšími projevy svého sociálního vymezení jako je vulgarita (např. cul) a tendence k nadužívání anglicismů (např. bad, crush). Abychom se lépe orientovali v textu, připojili jsme překlad několika slov z verlanu do standardní francouzštiny: *schlag* (bouffon) a *pécho* (pincer).

6.2.5. Analýza celonárodních slovníků

Během naší rešerše použijeme stejný postup jako v předchozím šetření v případě *louchébe*. Budeme hledat zvolená slova ve verlanu v celonárodních novinách, *Larousse*, *Le Petit Robert*, *Le Dictionnaire de l'Académie française*. Abychom určili rozšířenost verlanu v těchto slovnících budeme hledat vybraná slova z tabulky 3 v těchto třech slovnících za použití informací o lexikalizaci nových vydání jednotlivých slovníků.

Neprve se pustíme do šetření ve slovníku *Larousse*. V tomto celonárodním slovníku se vyskytují výrazy *meuf* (argot. Femme, fille) a *beur* (de arabe en verlan, familier. Jeune d'origine maghrébine né en France de parents immigrés). Stejná slova jsme našli v *Le Dictionnaire de l'Académie française*, tato slova jsme také našli v oficiálním článku francouzské akademie o lexikalizaci nových slov. V poslední řadě ve slovníku *Petit Robert* se objevila tři slova, přičemž k nim byly připojeny i příklady výrazů a vět. Prvním slovem je výraz: *meuf* (Argot. Fam. Femme, fille ou épouse et compagne) - *Il est venu avec sa meuf*. Druhým slovem je *beur* (fam. Jeune Maghrébin né en France de parents immigré) – *Les beurs et les black*. Třetím slovem je *rebeu* (verlan de beur, fam. Arabe) – *T'est un pauvre petit rebeu*.

Můžeme tedy potvrdit naši hypotézu, že se slova z verlanu úspěšně šíří do slovníku spisovné francouzštiny, protože je to vlastně pro slovo a nový výraz jakýsi „triumf“, když se dostane do celonárodního slovníku a tudíž je lexikalizováno.

7. Závěr

Naše práce týkající se francouzských argotických jazyků, *louchébeam* a *verlan*, se snaží o vysvětlení a detailní analýzu těchto jazyků. Nicméně hlavním cílem této bakalářské práce je, zjišťování, nakolik jsou tyto dva argoty rozšířeny mimo tradiční oblast svého působení. Konkrétně do jakých sfér, sociálních nebo uměleckých, tyto dva argoty zasahují a ovlivňují tím částečně standartní francouzštinu a okruh jejích rodilých mluvčích. Položili jsme si tedy otázku, jestli by nebylo potřeba tyto dva argoty předefinovat, protože již nespádají pouze do svého původního vymezení diastratického nebo diatopického. Zjišťovali jsme tedy, jestli se sféra působnosti těchto nestandardních útvarů jazyka rozšířila, či naopak jestli zůstává ve stále stejném okruhu uživatelů. K zjišťování jejich rozšíření jsme použili čtyři zdroje: francouzské písně, troje přední francouzské noviny - *Le Figaro*, *Le Monde* a *La Liberation* -, francouzskou krásnou literaturu a velké národní slovníky konkrétně *Larousse*, *Le Dictionnaire de L'Académie française* a *Le Petit Robert*. Dále tedy shrneme své výsledky a poznatky, abychom mohli vyhodnotit správnost své hypotézy.

Neprve jsme se pokusili shrnout výskyt slov argotů *louchébeam* a *verlan* ve třech jmenovaných francouzských novinách. Na počátku svého šetření jsme si na základě frekvenčního kritéria zvolili dvacet nejužívanějších slov v těchto argotech (výčet slov uvádíme v tabulce 1), jejichž výskyt jsme v internetové databázi jednotlivých novin full-textovým vyhledáváním potvrzovali identifikací jednotlivých článků, v nichž se námi zvolená slova nacházela. Části těchto článků jsme pak použili do své analýzy a přehledně jednotlivá slova označili. V argotu *louchébeam* se nám z našeho souhrnného výčtu podařilo nalézt pouze malou část, konkrétně to byla dvě slova *louchébeam* (*boucher*) a *louf* (*fou*). Nicméně v druhém argotu *verlan* byl počet nalezených slov trojnásobný, zde jsme našli slova: *meuf* (*femme*), *beur* (*arabe*), *rebeu* (*beur*) *teubê* (*bête*) a *céfran* (*français*). Zajímavé je rovněž zjištění rámcových témat, v nichž se slova z těchto dvou argotů objevovala. Články, které používaly slova z obou argotů se týkaly především sfér kultury, gastronomie, sportu, kina a divadla. Mohli bychom tedy konstatovat, že hlavními činiteli v rozšiřování nových slov jsou média, skrze která se nejrychleji a nejsnáze nové trendy šíří do širší společnosti. Nicméně z našich výsledků můžeme konstatovat, že výskyt argotu *louchébeam* je nepatrný v porovnání s používáním *verlanu*. Jak jsme již dříve zmínili, může to být jednak tím, že

louchébeam je starší argot než *verlan* a jednak tím, že *louchébeam* je spíše pracovní žargon, tudíž jeho užívání je omezeno pouze na úzkou skupinu lidí. Dále jsme přistoupili k analýze výskytu souhrnu vybraných slov v celonárodních slovnících.

Ve své další analýze celonárodních slovníků jsme vycházeli z předpokladu, že pokud byla slova z jednotlivých argotů do těchto slovníků přidána, znamená to, že došlo k jejich lexikalizaci v rámci standardu a tudíž potvrzení širšího užívání a výskytu. V argotu *louchébeam* se nám v jednotlivých slovnících podařilo nalézt stejná dvě slova jako v analýze francouzských novin, konkrétně slova *louchébeam* (argot des bouchers) a *louf* (populaire. un peu fou). Z druhého zkoumaného argotu, *verlan*, se nám podařilo nalézt tři slova: *meuf* (Argot. Fam. Femme, fille ou épouse et compagne), *beur* (fam. Jeune Maghrébin né en France de parents immigrés) a *rebeu* (verlan de beur, fam. Arabe). Z našich výsledků tedy můžeme vyvodit, že lexikalizace slov obou argotů je v podstatě zastupena stejnou měrou. Zde tedy můžeme konstatovat, že k lexikalizaci nových slov z obou argotů neustále dochází, i když můžeme předpokládat, že ve verlanu je v budoucnosti lexikalizace dalších nových lexémů velmi pravděpodobná. Můžeme tedy potvrdit svou hypotézu, že se slova z verlanu postupně šíří do francouzských slovníků. Následně se spíše pro zajímavost podíváme na výsledky svého šetření a na výskyt literatury a písní v argotech *louchébeam* a *verlan*.

V těchto částech naší práce jsme se soustředili především na dva cíle. Prvním úkolem bylo zjistit, v jakých druzích písní a v jaké hojnosti se tyto dva argoty vykytují, a úkolem druhým byla literární analýza rozdílnosti jejich jazykové struktury ve srovnání se standardem francouzského jazyka. Nejprve je nutné podotknout, že literatura i písně ve verlanu jsou početnější než v *louchébeam*. Zjistili jsme také, že *verlan* je varianta jazyka velmi oblíbená v oblasti francouzského rapu, což ale stále tento argot uvádí do oblasti subkultur a tudíž potvrzuje jeho stálou diastratickou pozici. Stále zde dochází k jakémusi kódování informací, což má za následek zúžování skupiny lidí, která jim porozumí.

Z námi předložených výsledků lze vyvodit závěr, že si oba argoty stále udržují svojí diastratickou pozici, ale že také došlo k lexikalizaci některých jejich slov a jejich využití v předních francouzských novinách, to znamená, že některá slova mohou být používána i mimo hranice subkultury. Můžeme tedy konstatovat, že jsme svou hypotézu o překročení jejich tradičních oblastí působnosti potvrdili jen částečně. Nicméně se

domníváme, že v případě verlanu ještě k dalšímu vývoji dochází a že tento argot ještě bude stále pronikat do širšího spektra uživatelů.

8. Résumé

Dans le présent mémoire de licence, nous nous concentrons sur un chapitre particulier de la dialectologie et stylistique de la langue française. Plus précisément, nous traitons des problématiques d'argots français. Selon des sources, il y en a cinq de suffisamment grands : ce sont *largonji*, *louchébem*, *cadogan*, *verlan* et *javanais*, une liste à partir de laquelle nous avons choisi d'étudier le *verlan* et le *louchébem* en détail. Dans le présent texte, nous abordons non seulement les conséquences que comporte l'utilisation de ces argots dans des actes de parole concrets, mais aussi leur ancrage dans le système du langage (langage fonctionnel). Nous discutons également leur position parmi les autres langues argotiques, leur domaine d'utilisation, à savoir la façon dont ils se produisent couramment dans les médias, des journaux, des chansons et la littérature. Cela signifie que nous examinons les dynamiques de ces formes de langue nationale en tant que telle. Dans la partie théorique, nous nous concentrons sur la structure de la langue, son histoire, le développement des argots et la description des trois argots particuliers - *langorji*, *javanais*, *cadogan*. Nous observons leurs formation lexicale, histoire et usage courant. Ensuite, nous décrivons les disciplines linguistiques qui ont pour centre d'intérêt l'éventail dialectal de la langue étudiée, qui examinent les dialectes et les argots. Enfin, nous discutons des deux argots concrets en détail – *louchébem* et *verlan* – et de leur état d'avancement. Donc, la partie pratique étudie et vérifie l'utilisation actuelle de ces argots particuliers. Par conséquent, nous utilisons plusieurs sources différentes telles que les journaux nationaux, des chansons, la littérature et des dictionnaires nationaux. Notre objectif principal est de trouver le nouveau statut de ces deux argots.

9. Zdroje

Monografie

- BAGHERI, K.T. *Etude sur la formativ du verlan dans la langue française*, Iran 2009
- FAGYAL, S. *French: A Linguistic Introduction*, Cambridge, 2006, 337 s. ISBN-10 0-521-52896-8
- GUIRAUD, P., *L'Argot*, Vendôme: Presses Universitaires, 1985. 126 s. ISBN 2-13-039079
- HAUSER, P. *Nauka o slovní zásobě*. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. 192s.
- HIRSCHOVA, M. *Pragmatika v češtině*. Praha: Karolinum, 2013. ISBN 978-80-246-2233-0
- JAKOBSON R. (1960/ 1963)« *Linguistique et poétique* », *Essais de linguistique générale*, trad. frçse, chap. 11, Paris : Minuit
- JAKOBSON, R. *Essais de Linguistique Générale*, Paris, Minuit, 1963 (Trad. Ruwet)
- JANDOUREK, J., *Úvod do sociologie*, Praha: Portál, 2003. 227s. ISBN 80-7178-749-3
- KERBRAT-ORECCHIONI C. (1980) *L'énonciation. De la subjectivité dans les langage*, Paris, Armand Colin.
- KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov*, Praha: SPN, 1998, 862 s. ISBN 80-04-26710-6
- LEHMANN, A. Martin-Berthet, Françoise. *Introduction a la lexicologie : sémantique et morphologie*. 2 vydání. Paris : Armand Colin, 2007. ISBN 978-2-200-34299-9
- MERLE, P., *Argot, Verlan et Tchatches*. Toulouse: Editions MILAN, 1997. 63 s. ISBN 2-84113-584-5
- Nový akademický slovník cizích slov*. Praha: Academia, 2006. 880s. ISBN 978-80-200-1351-4
- PETYT, K. M. *The Study of Dialect: An Introduction to Dialectology*. The language library. London: A. Deutsch, 1980
- PODHORNÁ-POLICKÁ, A., *Aux marges de la langue: argots, style et dynamique lexicale*. Brno: Masarykova Univerzita, 2011. 184 s. ISBN 978-80-210-5562-9

SMITH, D.L. *Cryptography: the science of secret writing*, Dover publications, 1955
ISBN 048620247X

SOCHROVÁ, M. *Český jazyk v kostce pro střední školy*. Havlíčkův Brod:
Fragment, 1996.

Jiné dokumenty

LE PETIT LAROUSSE ILLUSTRÉ 2013. Paris: Maury. 2012
ISBN-10: 2035867258

LE PETIT ROBERT DE LA LANGUE FRANCAISE 2013. Paris: Educa Books. 2012
ISBN 10: 2849027413

NOVODOMSKÁ, E. *Chorvatsko-česká mezijazyková homonymie a paronymie*.
Pohořelice, 2011. Diplomová práce. Masarykova universita. Vedoucí práce Mgr. Pavel
Krejčí, Ph.D.

MAREŠOVÁ, H. K. *O teorii a praxi hypertextu*, Olomouc, 2001. Rigorózní práce.
Filozofická fakulta, 2001.

SEKANINOVÁ T., *Stéréotypes liés au verlan : variation diatopique dans le rap
français*, Brno, 2012. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita: Filozofická
fakulta. Vedoucí práce: PhDr. Alena Polická, Ph.D., Brno: 2012

Internetové zdroje:

Academie Francaise. (2014). La 9e édition [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW:
<http://www.academie-francaise.fr/le-dictionnaire/la-9e-edition>

Aide aux devoirs gratuite (2013). *Les registres et les niveaux de langue* [cit. 2014-
06-21]. Dostupný z WWW: [http://bv.alloprof.qc.ca/francais/la-langue/les-registres-
et-les-niveaux-de-langue.aspx](http://bv.alloprof.qc.ca/francais/la-langue/les-registres-et-les-niveaux-de-langue.aspx)

ALLIOT, D. (2009). *Larlépem-vous louchébem ?* [cit. 2014-06-21]. Dostupný z
WWW: http://editions-horay.pagesperso-orange.fr/livres/ad_louchebem.htm

ARGETON F.R. *Larlépem largomuche du louchébem. Parler l'argot du boucher* (1991)
[cit. 2014-06-21]
Dostupný z WWW: [http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/lfr_0023-
8368_1991_num_90_1_6200](http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/lfr_0023-8368_1991_num_90_1_6200)

DOUGLAS, H. (2014). *Online Etymology Dictionary* [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://www.etymonline.com/>

Francouzské noviny La Libération (2014) [cit. 2014-06-21]
Dostupný z WWW: <http://www.liberation.fr/>

Francouzské noviny Le Figaro (2014) [cit. 2014-06-21].
Dostupný z WWW: <http://www.lefigaro.fr/>

Francouzské noviny Le Monde (2014) [cit. 2014-06-21]
Dostupný z WWW: <http://www.lemonde.fr/>

KOHOUTEK, R. (2014). *ABZ Slovník cizích slov: Argotologie* [cit. 2014-06-21].
Dostupný z WWW: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/argotologie>

KULDANOVÁ, P., Svobodová J. (2003). *Funkční rozlišení spisovného jazyka* [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://web.iol.cz/janasvo/opory/jkult/jzkdd/06.htm>

Larousse Encyclopédie. (2014). Argot. [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://www.larousse.fr/encyclopedie/divers/argot/22802>

LAWLESS, L. K. (2014). *Verlan, French slang à l'envers*. [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: http://french.about.com/od/vocabulary/a/verlan_2.htm

Les autres argots á clef (2014). [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://monsu.desiderio.free.fr/curiosites/largonji.html>

Les boloss des belles lettres (2014). [cit. 2014-11-01] Dostupný z WWW: <http://bolossdesbelleslettres.tumblr.com/>

MÉLA, V. *Parler Verlan: Regles et Usages, In: Langage et société* (1991)
[cit. 2014-06-01] Dostupný z: WWW

WEBSTER M. (2014). *Jargon* [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://www.merriam-webster.com/dictionary/jargon>

NAPIERALSKI A., L'argot contemporain et l'argot ancien (2014) [cit. 2014-06-21]
Dostupný z WWW: http://www.academia.edu/3094740/L_argot_contemporain_et_l_argot_ancien_analyse_des_lexemes_qui_s_integrent_de_ceux_qui_tombent_dans_l_oubli_et_de_ceux_qui_apparaissent

PASSAPAROLANZA (2014). Le verlan la non langue. [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://passaparolanza.wordpress.com/2014/06/09/le-verlan-la-non-langue/>

POITOU J. (2009). Verlan, largonji, louchébem, javanais, redegue, etc. [cit. 2014-06-21]. Dostupný z WWW: <http://j.poitou.free.fr/pro/html/lud/verlan.html>

10. Přílohy

10.1. Text písně Sale Argot od skupiny Imperial Asiatic Men

Imperial Asiatic Men- Sale Argot

[Couplet 1 - Akhenaton]

Nous voice dans le rap, loin des mercenaries
Bon Denard mon cul est dans la loco
T'es coincé dans un hall de gare
On jactecomme on rappe, on rappe on parle
On parle cet argot ismu des marges des trottoirs
Man, ton fils blague comme nous
Tiens petits, viens donc à la table et joue ou rami
Aux dès, au domino, bienvenue dans la famille
Tu captes tous ses mots minot, donc tout est plus clair
Quand je les débite au micro dans ce game ne frenchy comme Wehger
Bordel! Quand je prends le M.I.C. même New York crie: "Anger!"
On dispense ce rap sur pente vive du centre ville
Quais C.V.
Imperial Asiatic Men, crie-le partout
02,04 une plaque dans le parcours
On prends des tournures forgées dans la dynamite
D'un dico parallèle pressé sur papier à dynamite
Minga gadjo chouf le sai sai
Tout fit serrer ton MC préféré, et bye bye
Comme dit Ness: "Demande-toi pourquoi j'perdure"
Couz', je me trouve la où beaucoup d'MC sont perdus

[Refrain]X4

Sale argot, argot sale, MRC wild style
Heel up, wheel up, bring it back, comme rewind

[Couplet 2 – Shurik'n]

Gadjo tu captes un gouffre c'est pas grave tu peuc citer le flow
Checker le sceau, futer le verbe, apprécier le savant mélange
Un mix d'épices venues d'un peu partout
Horizons différents mais c'est ca qui renforce le tout
Pire qu'un langage codifié, dix milles texts édifies pour faire kiffer le foules
Dan sun artifice de mots, légèrement colorés
A l'opposée des colonies, ici l'mélange est roi
Degun va me contredire, si oi mon vieux dégage de là!
L'immigratin elle enrichit ma culture, mon parler, mon rap
Nos écrits le clament bien haut à te Peter les esgourdes
Je loue ma cité et sa mixité linguistique
Les crétiens critiquent mais le temps est notre allié
Gitans, italiens chacun y met sa touche
Et l'édifice grandit XXX plus image qu'un métaphore
Blah! Dans la face du front, la
Meilleure des réponses, quo

Les mains en soutiens, mon argot gagne en puissance

[Pont]

C'est bon les gars, on a compris la ça tué...mais fait faire quelque chose pour les vrais, un truc terrible...un truc qui tue

[Akhenaton]

Ah ok, ok écoute ça:

[Couplet 3 - Akhenaton]

Lutem lonnaicès le lowflem, lactiquetem ledem larjebem lalesem algorem

Lerchechem lapem les loblèmespreml ecmic

Liffekès le lonsem et lesterem lelaxerem lutem laissem

Larsellemic landem les leinevem lusqu'àjem la loremic

IAM une lachinemic à lavagérem

Landem les loursecès y'a des lophétrem à laflérem

Lutem leuven ludem lurepem lartiécès

AKH lentem lonnedem à la laissecès

Lanleguem ledem lafiquantrem et lecsem

Laintenanmic luplem latiquanpreml

Lessem lourpem les laivrem lettecem lusiquemic

Lesignédem lourpem laireplem aux lanatiquefem

Leizesem lesuremic et c'est la lessionpreml

Lordelebem lessem lonbem j'en ai les lissonfrem

10.2. Text písňě L'amour En Verlan

Tu causes en verlan

T'as dix-sept ans

Un corps tout blanc

Des jeux d'enfant

Tu m' dis **jourbon**

J' me gratte le front

Et j' te réponds

Tu m' dis me j't'aime

J' comprends quand même

Et surtout j' t'aime

Tu causes en verlan

Tu m'aimes en verlan

Du bout des dents

Sourire d'enfant

Caresses de grands

Tu m' dis comme ça

J'veux faire mourl'a

J'en reviens pas

Tu m'appelles "Ta

P'tite **gueule** mourd'a"

Et j'adore ça

T'as bien l' temps
D' retourner tous les mots
Tous les mots d' la vie
Oui t'as bien l' temps
D' découvrir qu'à l'endroit
Ça ne veut rien dire

On s'aime en verlan
Le cœur tout blanc
La vie devant
Tendresse d'enfants
T'es si lie-jo
Que c'est trop beau
J'en suis **barjo**
Viens faire mourl'a

10.3. Prohlášení žadatele o nahlédnutí do listinné podoby závěrečné práce před její obhajobou

10.4. Prohlášení žadatele o nahlédnutí do listinné podoby závěrečné práce